

ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР
ПРОФІЛАКТИКИ І БОРОТЬБИ ЗІ СНІДОМ

**ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

**Комунальний заклад охорони здоров'я
Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом**

ВІЛ-інфекція в Харківській області

Інформаційний бюлетень

Харків - 2017

Склали:

Комунальний заклад охорони здоров'я Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом:

головний лікар О.П. Черкасов;

завідуюча амбулаторно-поліклінічним відділенням К.І. Задорожна; завідувача клініко-діагностичною лабораторією Н.П. Кіреєнкова; завідувача відділом профілактичної роботи та епідмоніторингу Н.С. Галушко; завідувач організаційно-методичним кабінетом Д.В. Куш

Відділ «Регіональний центр моніторингу та оцінки виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу»

лікар-епідеміолог Ю.П. Ричкова;

практичний психолог Н.М. Немашкало;

соціальний працівник Е.В. Югай.

Зміст

Перелік умовних скорочень	4
Розділ 1. Аналіз поточної епідеміологічної ситуації станом на 01 липня 2017 року	6
Розділ 2. Послуги з тестування на ВІЛ-інфекцію та зв'язок зі службою надання медичної допомоги ВІЛ-інфікованим особам	15
Розділ 3. Надання медичної допомоги людям, які живуть з ВІЛ	17
Розділ 4. Про стан впровадження ЗПТ, включаючи заклади ПСМРУ	27
Розділ 5. Профілактика передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини	28
Розділ 6. Аналіз діяльності клініко-діагностичної лабораторії служби	30
Розділ 7. Організаційно-методична та профілактична робота	33
Розділ 8. Регіональна система МіО у I півріччі 2017 року: основні досягнення та наявні проблеми	37

Перелік умовних скорочень

АРТ	антиретровірусна терапія
АТО	антитерористична операція
БФ	благодійний фонд
ВБО	Всеукраїнська благодійна організація
ВДТБ	вперше діагностований туберкульоз
ВГВ	вірусний гепатит В
ВГС	вірусний гепатит С
ВІЛ	вірус імунodefіциту людини
ВН	вірусне навантаження
ГО	громадські організації
ГПР	групи підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ
ГФ	Глобальний Фонд для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією
ДКТ	добровільне консультування та тестування на ВІЛ
ПСМРУ	Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції
ЗОЗ	заклади охорони здоров'я
ЗПТ	замісна підтримувальна терапія
ІФА	імуноферментний аналіз
ІПСШ	інфекції, що передаються статевим шляхом
КДЛ	клініко-діагностична лабораторія
КІЗ	кабінет інфекційних захворювань
КіТ	консультування і тестування на ВІЛ
КЗОЗ	комунальний заклад охорони здоров'я

ЛВІН	люди, які вживають ін'єкційні наркотики
ЛЖВ	люди, які живуть з ВІЛ
МА	мобільна амбулаторія
МіО	моніторинг і оцінка
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я
НУО	неурядові організації
ОР	обласна рада з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу
ОСБ	особи, які надають сексуальні послуги за винагороду
ОЦПБС	обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом
ПКП	постконтактна профілактика
ПЛР	полімеразна ланцюгова реакція
ППМД	профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини
ПТВ	послуги з тестування на ВІЛ
ПТС	протитуберкульозна служба
РГ	робоча група моніторингу та оцінки ефективності виконання програмних заходів при обласній раді з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу
РЦ	регіональний центр моніторингу та оцінки ефективності виконання програмних заходів
СНІД	синдром набутого імунodefіциту
ТБ	туберкульоз
ЧСЧ	чоловіки, що мають секс із чоловіками
ШТ	швидкий тест
CD4	CD4 лімфоцити

Розділ 1. Аналіз поточної епідеміологічної ситуації

Протягом I півріччя 2017 року обстеження населення здійснювалось за рахунок коштів державного і обласного бюджетів.

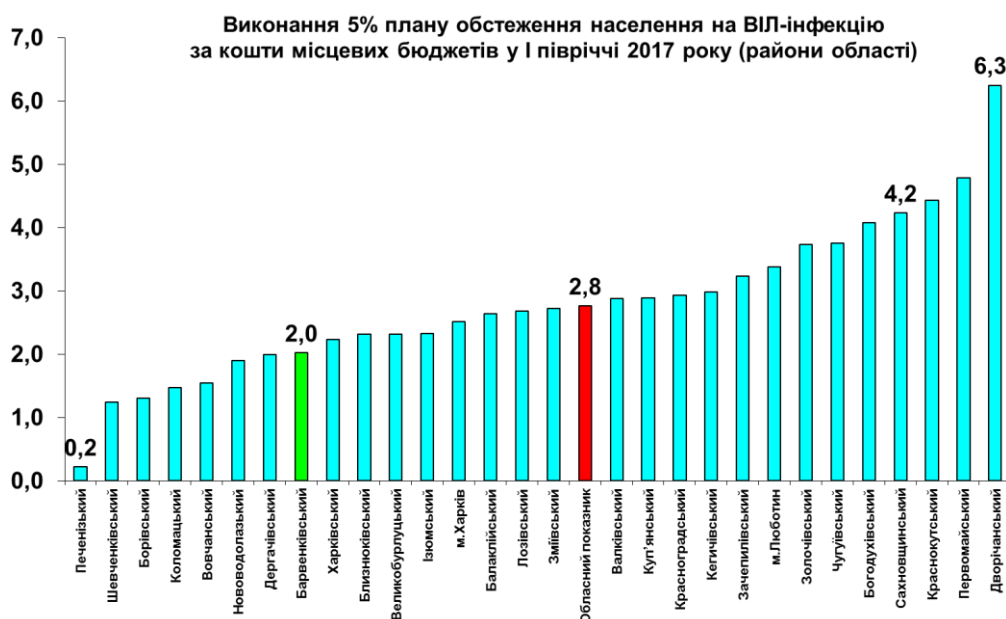
За даними сероепідеміологічного моніторингу з метою виявлення ВІЛ-інфекції всього проведено 85 043 дослідження, включаючи усі категорії населення, обстеження ШТ в КЗОЗ, ПСМРУ, ГПР в ГО, показник на 100 тис. населення – 2 766,2. В порівнянні з минулим роком кількість обстежень зменшилась на 13 124 дослідження (6 місяців 2016 р. – 71 919, показник – 2 244,4).

Без урахування обстеження швидкими тестами протягом I півріччя обстежено 74 573 особи, включаючи всі категорії населення, показник на 100 тис. населення – 2 766,2, в районах області цей показник склав 2 382,3, в м. Харкові — 2 513,9. В порівнянні з минулим роком кількість обстежених осіб збільшилось на 13 816 (6 місяців 2016 року – 60 757).

В структурі обстежених найбільшу частину складають особи, обстежені за власною ініціативою – 32,4%, донори – 26,3 %, вагітні – 16,8 %. За кошти обласного бюджету обстежено 64,3% (6 міс. 2016 – 50,6%).

За винятком донорів та вагітних в області обстежена 47 981 особа, показник на 100 тис. – 1 779,8. В районах області він складає 1 805,9, в м. Харкові – 1 201,1. Вище обласного показники обстеження за обласний бюджет в 11 районах області (Балаклійському, Богодухівському, Дворічанському, Зачепилівському, Золочівському, Кегичівському, Краснокутському, Куп'янській ЦМЛ, Первомайському, Сахновщинському, Чугуївському) та м. Люботин. В інших районах області та м. Харкові крім Немишлянського району показники охоплення обстеженням нижче середньообласного. (*таблиця 19*).

Від загальної кількості населення в області обстежено, включаючи всі категорії – 2,8%, за виключенням донорів та вагітних – 2,1%.

При обласному показнику охоплення обстеженням населення за кошти обласного бюджету – 2,1%, вище показники в Балаклійському, Богодухівському, Дворічанському, Зачепилівському, Золочівському, Кегичівському, Краснокутському, Первомайському, Сахновщинському, Чугуївському районах, Куп'янській ЦМЛ, та

м. Люботин. В інших районах показник охоплення обстеженням на ВІЛ-інфекцію населення за рахунок обласного бюджету нижче, або на рівні обласного і коливається від 0,4% в Куп'янській МЛ до 1,3 % у Великобурлуцькому районі. (**таблиця 20**).

В ряді районів залишається низьким відсоток охоплення обстеженням на ВІЛ-інфекцію осіб з груп ризику. При обласному показнику обстеження груп ризику 7,6% (6 міс. 2016 року – 7,2%) нижче показники в Балаклійському, Близнюківському, Богодухівському, Борівському, Великобурлуцькому, Дворічанському, Зачепилівському, Золочівському, Кегичівському, Красноградському, Первомайському, Харківському, Чугуївському, Шевченківському районах області, м. Люботин та Немишлянському, Основ'янському районах м. Харкова.

В структурі обстежених особи з клінічними проявами ВІЛ-інфекції склали – 20,9% (6 міс. 2016 року – 22%). Гірше поставлена робота по обстеженню вказаного контингенту в 16 районах області (Балаклійському, Барвенківському, Богодухівському, Борівському, Валківському, Великобурлуцькому, Дворічанському, Зачепилівському, Ізюмському, Красноградському, Краснокутському, Лозівському, Нововодолазькому, Сахновщинському, Харківському, Шевченківському районах) та м. Люботин, також в Київському, Холодногірському, Московському, Новобаварському, Основ'янському районах м. Харкова. (**таблиця 21**).

Звертає увагу ситуація з виявляємості ВІЛ-інфекції серед ГПР та осіб з клінічними показаннями у наступних районах: Близнюківському, Богодухівському, Зачепилівському, Золочівському, Краснокутському, Печенізькому, Шевченківському, Коломацькому та м. Люботин, де не виявляються, або виявляються поодинокі випадки ВІЛ-інфекції.

Протягом 1 півріччя поточного року в цілому по області показник обстеження наркозалежних, які перебувають під диспансерним наглядом, склав 18,3 % (6 міс. 2016 – 22 %). В районах області він становить 27,2% проти 27 % в 2016 році, в м. Харкові – 14,9% проти 20 %. Краще ця робота поставлена в Богодухівському, Вовчанському, Дергачівському, Дворічанському, Ізюмському, Зачепилівському, Зміївському, Чугуївському районах області та м. Люботин, де залучено до обстеження від 34,6% в Зміївському до 100% у Зачепилівському районі. В інших районах показники охоплення низькі і коливаються від 7,7% в Красноградському до 29,6% у Балаклійському районах. В Борівському, Барвенківському, Коломацькому, Харківському районах не обстежено жодного наркозалежного з тих, які знаходяться під диспансерним наглядом у нарколога. В м. Харкові показники обстеження наркозалежних низькі практично в усіх районах, крім Індустріального (26%) та Холодногірського (34%) і коливаються від 5% в Шевченківському до 17,8 % у Київському районах.

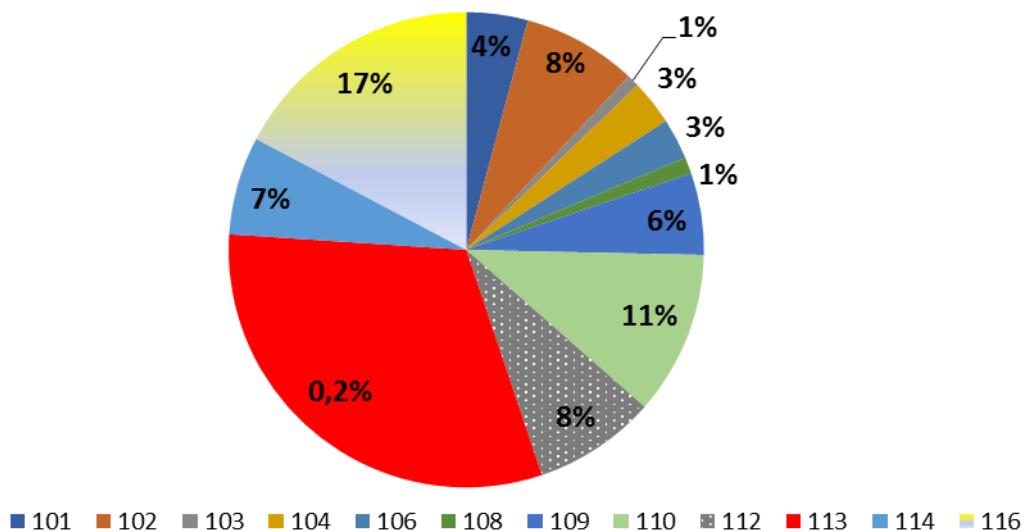
Згідно проведеного аналізу серомоніторингу рівень інфікованості серед обстеженого населення в поточному році становить 0,5%, що практично на рівні минулого року (6 міс. 2016 – 0,6%). В порівнянні з аналогічним періодом минулого року збільшився показник інфікованості серед осіб, які мали гетеросексуальні статеві контакти з ВІЛ-інфікованими з 21,3% до 23,4%, серед осіб, які мали гомосексуальні контакти з 50% до 75%, померлих з 4% до 4,9%, осіб, обстежених за епідпоказаннями з 0% до 0,1%. Знизився показник інфікованості серед засуджених з 100% до 30,3%, осіб, обстежених за власною ініціативою з 0,5% до 0,3%,. На одному рівні

інфікованість серед споживачів ін'єкційних наркотичних речовин (8,5%), серед вагітних (0,1%), осіб з ризикованою статеву поведінкою (0,4%), призовників (0,2%) та осіб з клінічними проявами ВІЛ-інфекції (1,1%). (*таблиця 1*).

Показник поширеності ВІЛ серед вагітних, які дорівнюють до загального населення, становить 0,1 %, область відноситься до регіонів з низьким рівнем інфікування ВІЛ.

Не виявлялась ВІЛ-інфекція серед кадрових донорів та вагітних, які обстежувались повторно. Не реєструвались випадки професійного зараження ВІЛ-інфекцією.

Розподіл виявлення ВІЛ по коду сероепідмоніторингу, %

Таблиця №1 «Рівень інфікованості серед населення Харківської області»

Код	6 міс. 2016 року			6 міс. 2017 року		
	Всього обстежено	Вперше виявлені антитіла до ВІЛ	Рівень інфікованості	Всього обстежено	Вперше виявлені антитіла до ВІЛ	Рівень інфікованості
0	60757	345	0,6	74 573	363	0,5
100	60535	345	0,6	74 332	363	0,5
101	89	19	21,3	64	15	23,4
102	265	23	8,7	330	28	8,5
103	14	7	50,0	4	3	75,0
104	1511	6	0,4	2511	11	0,4
105	447	2	0,4	819	0	0,0
106	4996	9	0,2	5937	10	0,2
107	532	0	0,0	967	1	0,1
108	15996	9	0,056	14092	4	0,03
108.1	14659	9	0,061	13307	4	0,03
108.2	1337	0	0,0	785	0	0,0
108.3	1337	0	0,0	0	0	0,0
109	24879	25	0,1	25162	20	0,1
109.1	14000	25	0,2	12500	20	0,2
109.2	10879	0	0,0	12662	0	0,0
110	41	41	100,0	40	40	100,0
111	39	1	2,6	67	1	1,5
112	12	32	266,7	99	30	30,3
113	6772	74	1,1	10013	112	1,1
113.1	175	1	0,6	167	1	0,6
113.2	6597	73	1,1	9846	111	1,1
114	2708	32	1,2	2 681	24	0,9
115	30	0	0,0	8	0	0,0
115.1	20	0	0,0	7	0	0,0
115.2	10	0	0,0	1	0	0,0
116	13045	61	0,5	24159	62	0,3
119	38	4	10,5	41	2	4,9
200	222	0	0,0	241	0	0,0

Захворюваність ВІЛ/СНІДом

Протягом I півріччя 2017 року в області зареєстровано 317 ВІЛ-інфікованих громадян України та 3 іноземці, в т.ч. серед вперше зареєстрованих інфікованих в поточному році – 41 серопозитивна дитина. Показник захворюваності ВІЛ-інфекцією на 100 тис. населення складає – 11,8 (Україна – 20,9), нижче показника по країні майже в 2 рази. В порівнянні з аналогічним періодом минулого року кількість ВІЛ-інфікованих збільшилась на 6,3% (6 місяців. 2016 – 300, показник – 11,1).

Захворюваність зросла в 8 районах області (Валківському з 3,1 до 15,6, Вовчанському з 0 до 8,6, Зміївському з 2,8 до 15,4, Красноградському з 0 до 9, Куп'янському з 15,8 до 20,9, Лозівському з 15,5 до 20,9, Первомайському з 8,5 до 21,3, Харківському з 9,4 до 11) та Шевченківському з 1,7 до 5,1, Московському з 7,7 до 9,1, Новобаварському з 5,8 до 10,6, Немишлянському з 10,7 до 20,1 районах м. Харкова (**таблиця 22**).

На долю захворюваності в установах, що належать до Північно-Східного межрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції припадає 8,8% - 28 випадків (6 міс. 2016 року – 11% - 33 випадки) від усіх зареєстрованих ВІЛ-інфікованих.

Серед зареєстрованих ВІЛ-інфікованих в цьому році більшу частину складають особи, обстежені за клінічними показаннями – 28,1 % (89 осіб), обстежені за власною ініціативою – 17,7% (56 осіб), особи, які знаходяться в місцях позбавлення волі – 8,8% (28 осіб), вагітні – 8,8 % (28 осіб), статеві партнери ВІЛ-інфікованих – 7,9% (25 осіб), споживачі ін'єкційних наркотичних речовин – 5% (16 осіб), хворі на інфекції, які передаються статевим шляхом – 3,2% (10 осіб), донори – 3,5 % (11 осіб).

В порівнянні з аналогічним періодом минулого року практично на одному рівні кількість осіб, обстежених за власною ініціативою (2017 — 56, 2016 – 57),

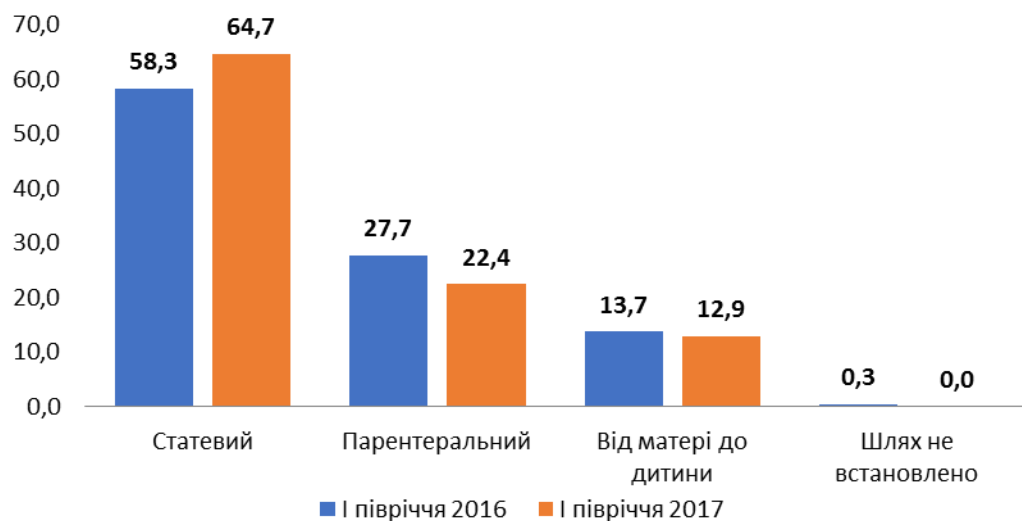
споживачів ін'єкційних наркотичних речовин – (2017 - 16, 2016 — 16), збільшилась кількість осіб, обстежених за клінічними показаннями (2017 — 89, 2016 – 79 осіб), зареєстрованих статевих партнерів ВІЛ-інфікованих (2017 — 25, 2016 – 20), хворих на інфекції, які передаються статевим шляхом (2017-10, 2016 – 8), вагітних (2017 - 28, 2016 - 25), донорів (2017 - 11, 2016 – 7 осіб), зменшилась кількість осіб, які знаходяться в місцях позбавлення волі (2017 - 28, 2016 - 33). (*таблиця 23*).

Переважаючим шляхом зараження ВІЛ у звітному періоді є статевий шлях – 64,7%, парентеральним шляхом інфікувалося 22,4%. Гомосексуальний шлях зараження в структурі статевого шляху складає 5,4%. (*таблиця 2*).

Таблиця № 2 «Шляхи передачі ВІЛ-інфекції»

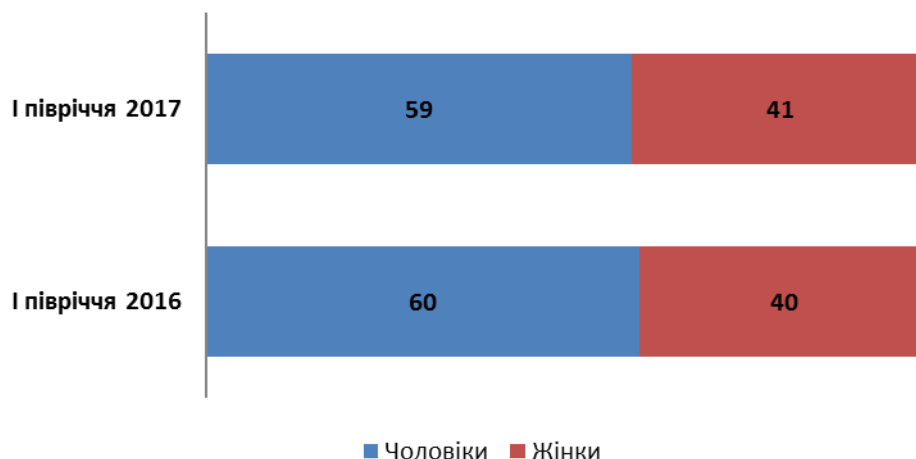
Шляхи передачі	1 півріччя 2016		1 півріччя 2017	
	Абс.	%	Абс.	%
1.Статевий, в т.ч.	175	58,3	205	64,7
Гомосексуальний	14	8	11	5,4
Гетеросексуальний	161	92	194	94,6
2.Парентеральний, в т.ч.	83	27,7	71	22,4
При переливанні крові	-	-	-	-
Медичні маніпуляції	-	-	-	-
Внутривенно при споживанні наркотиків	83	27,7	71	22,4
3.Від матері до дитини, в т.ч.	41	13,7	41	12,9
Внутриутробно	41	13,7	41	12,9
Грудне вигодовування	-	-	-	-
4.Шлях передачі не встановлено	1	0,3	-	-
Всього	300	100	317	100

Шляхи передачі ВІЛ (%)

Більшу частину зареєстрованих ВІЛ-інфікованих складають чоловіки, кількість яких становить 59% (188 осіб), жінок 41% (129 осіб).

Розподіл ВІЛ-інфікованих по статі (%)

Розподіл ВІЛ-інфікованих за віком.

У віковій групі до 14 років – 40 дітей з невстановленим кінцевим діагнозом, які народилися в поточному році від ВІЛ-інфікованих матерів та у 1 дитини діагноз ВІЛ-інфекція була підтверджена (1 півріччя 2016 року – 41 дитина з невстановленим кінцевим діагнозом, у 1 дитини діагноз ВІЛ-інфекція була підтверджена).

Питома вага захворілих у віковій групі 15-24 роки (16 випадків – 5,1%), яка характеризує нові випадки хвороби, в порівнянні з минулим роком майже не змінилась (2016 рік - 16 випадків – 5,3%).

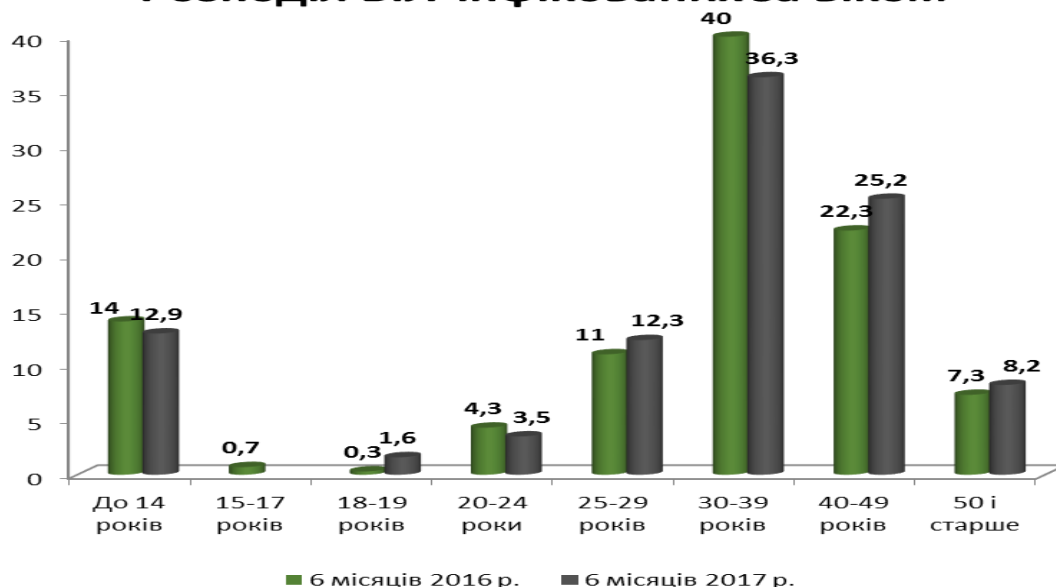
Захворюваність ВІЛ-інфекцією у віковій групі 25-49 років дещо збільшилась та становить 73,8% - 234 особи (2016 рік – 73,3% - 220 осіб).

У віковій групі 50 років і старше кількість ВІЛ-інфікованих зросла і становить 8,2% проти 7,3% в 2016 році. *(таблиця 3).*

Таблиця № 3 «Розподіл ВІЛ-інфікованих за віком»

Вік	6 міс. 2016 р.		6 міс. 2017 р.	
	Абс.	%	Абс.	%
До 14 років	42	14	41	12,9
15-17 років	2	0,7		
18-19 років	1	0,3	5	1,6
20-24 роки	13	4,3	11	3,5
25-29 років	33	11	39	12,3
30-39 років	120	40	115	36,3
40-49 років	67	22,3	80	25,2
50 і старше	22	7,3	26	8,2
Всього	300	100	317	100

Розподіл ВІЛ-інфікованих за віком

Діагноз СНІД в поточному році встановлено у 115 ВІЛ-інфікованих, показник на 100 тис. – 4,3, що нижче в 2,5 рази ніж по Україні (4681 випадок, інтенсивний показник - 11,0). В порівнянні з аналогічним періодом минулого року кількість хворих на СНІД зменшилась на 27% (2016 - 160, показник – 5,9). Захворюваність на СНІД в установах, що належать до Північно-Східного межрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції від загальної кількості хворих на СНІД у поточному році склала 8,7% - 10 хворих. Основним СНІД – індикаторним захворюванням залишається туберкульоз, на долю якого припадає 43,5% (50 осіб). Зростання захворюваності на СНІД відбулося в 4 районах області: в Зміївському — з 2,8 до 7,0; Красноградському — з 11,1 до 15,7; Куп'янському — з 3,6 до 9,8, Харківському — з 2,2 до 5,0. (*таблиця 24*).

В м. Харків за 6 місяців поточного року зареєстровано 142 ВІЛ-інфіковані особи, показник на 100 тис. – 10 (2016 рік – 131, показник – 9,2). Діагноз СНІД встановлено у 43 осіб, показник - 3,0 (2016 - 66 осіб, показник – 4,6). Померлих від СНІД 21 хворий - показник – 1,5 (2016 - 13 хворих, показник – 0,9). В порівнянні з минулим роком захворюваність ВІЛ-інфекцією в м. Харкові збільшилась на 11%, захворюваність на СНІД зменшилась в 1,5 рази, смертність збільшилась в 1,7 разів.

За звітний період у 363 осіб вперше виявлено антитіла до ВІЛ, з них 317 осіб (87%) взято під медичний нагляд (2016 рік – 345 осіб виявлено, взято під нагляд – 300 осіб - 87%). За виключенням анонімів, вперше виявлено антитіла до ВІЛ у 339 осіб, з них 317 осіб (93,5%) взято під медичний нагляд, в районах області цей показник становить- 92,4%, в м. Харків – 95%.

Покращилась робота по охопленню диспансеризацією ВІЛ-інфікованих у Балаклійському, Валківському, Дергачівському, Куп'янському, Лозівському, Нововодолазькому, Первомайському, Харківському районах, де під нагляд взято 100% виявлених інфікованих. В м. Харкові задовільні показники охоплення диспансеризацією в усіх районах крім Слобідського, де показник охоплення диспансеризацією становить 57,1%. Найгірші показники охоплення диспансеризацією в Близнюківському (16,7%), Богодухівському (16,7%), Вовчанському (57,1%), Ізюмському (50%), Чугуївському (50%) районах.

За весь період епіднагляду з 1987 по 01.07.2017 в області зареєстровано 8800 ВІЛ-інфікованих громадян України та 56 іноземців, показник ураженості на 100 тис. – 328,5. Хворих на СНІД - 2219 та 6 іноземців, показник – 82,2. Померло хворих на СНІД 1056 осіб, в т.ч. від СНІД – 863 особа, показник – 32. (*таблиця 25*).

В м. Харкові з 1987 по 01.07.2017 зареєстровано 2690 ВІЛ-інфікованих, показник на 100 тис. – 188,5, хворих на СНІД - 656 осіб, показник – 46, померло хворих на СНІД – 306 осіб, в т.ч. від СНІД – 229, показник – 16.

Всього станом на 01.07.2017 під медичним наглядом в області перебуває 3869 громадян України та 16 іноземців, показник поширеності на 100 тис. населення – 143,5 (Україна – 130410 осіб, пок. на 100 тис. - 306,8), у т.ч. 232 дитини до 18 років, з яких у 66 діагноз ВІЛ-інфекції підтверджено; хворих на СНІД - 879 та 1 іноземець, показник – 32,6 (Україна – 36474 особи, пок. на 100 тис. - 85,8), серед хворих на СНІД – 16 дітей.

В м. Харкові на 01.07.2017 під медичним наглядом перебуває 1630 ВІЛ-інфікованих громадян України та 14 іноземців, показник – 114,2, у т.ч. 109 дітей, з яких у 27 діагноз підтверджено; хворих на СНІД - 368 та 1 іноземець, показник 25,8, серед хворих на СНІД – 7 дітей.

Діагноз СНІД в поточному році встановлено у 115 ВІЛ-інфікованих, показник на 100 тис. – 4,3, що нижче в 2,5 рази ніж по Україні (4681 випадок, інт. пок.-11,0). В порівнянні з аналогічним періодом минулого року кількість хворих на СНІД зменшилась на 27% (2016 - 160, показник – 5,9). Захворюваність на СНІД в установах, що належать до Північно-Східного межрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції від загальної кількості хворих на СНІД у поточному році склала 8,7% - 10 хворих. Основним СНІД – індикаторним захворюванням залишається туберкульоз, на долю якого припадає 43,5% (50 осіб). Зростання захворюваності на СНІД відбулося в 4 районах області: в Зміївському — з 2,8 до 7,0; Красноградському — з 11,1 до 15,7; Куп'янському — з 3,6 до 9,8, Харківському — з 2,2 до 5,0.

За звітний період померло 82 ВІЛ-інфікованих, в т.ч. від СНІД – 44 особи, показник на 100 тис. становить – 1,6 (Україна – 3,5, 1496 померлих). В порівнянні з аналогічним періодом минулого року померло на 19 ВІЛ-інфікованих більше (2016 р. – 63 особи). Смертність від СНІД збільшилась в 1,8 рази (2016 – 25 осіб). Смертність від СНІДу зросла в окремих районах області та міста: Зміївському — з 0 до 7,0; Куп'янському — з 1,2 до 6,1; Первомайському - з 0 до 4,3, Харківському — з 0 до 1,1, Холодногірському — 1,2 до 3,6, Індустріальному — з 1,3 до 3,2, Основ'янському — з 0 до 2,2 (*таблиця 25*).

Серед померлих від СНІДу в поточному році (44 особи) діагноз СНІД було встановлено 24 особам (54,5%), в т.ч. посмертно - 17 особам (38,6%). Частина померлих у віці до 30 років складає 6,8% (3 особи). Вживали наркотичні речовини парентерально 18 осіб (40,9%). Серед померлих хворих на СНІД 38,6% (17 осіб) з ВІЛ-асоційованим туберкульозом.

Померлі від СНІДу знаходились під медичним наглядом у закладах МОЗ України – 97,7% (43 особи), установах, що належать до Північно-Східного межрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції – 2,3 % (1 особа).

Із загальної кількості померлих ВІЛ-інфікованих, безпосередньо пов'язаних з ВІЛ-інфекцією (44 особи) потребували, але не отримували АРТ 22 особи (50%), у тому числі 6 осіб з ко-інфекцією ТБ/ВІЛ, з них по причинах: пізні звернення за медичною допомогою, не встигли призначити – 17, у тому числі 6 осіб з ко-інфекцією ТБ/ВІЛ, відмова – 1, асоціальний спосіб життя — 1, тривалий час не з'являлися під медичний нагляд – 3.

Отримували АРТ 22 померлих (50%), у тому числі більше року – 9 осіб.

Розділ 2. Послуги з тестування на ВІЛ-інфекцію та зв'язок зі службою надання медичної допомоги ВІЛ-інфікованим особам

Збільшення доступу та масштабів тестування для встановлення діагнозу ВІЛ-інфекції для тих, у кого він залишається невідомим, особливо для ГПР є пріоритетними профілактичними заходами, спрямованими на подолання негативних наслідків епідемії ВІЛ-інфекції в світі.

З метою обстеження населення міста та області на ВІЛ-інфекцію існує 8 діагностичних лабораторій.

За перше півріччя 2017 року в Харківській області загальна кількість осіб, які отримали дотестове консультування становила 97 443 (96 008 індивідуальне та 1 435 групових); кількість отриманих згод на проходження тестування – 91 989; кількість осіб, які отримали після тестове консультування – 79 170 (82,5 %) від кількості осіб, які отримали дотестове консультування.

З факторами ризикованої поведінки, а саме: ін'єкційне споживання наркотиків, численні незахищені гетеросексуальні контакти, гомосексуальні контакти між чоловіками та інші фактори ризику – 20,7 % (19 922 особи) від загальної кількості індивідуальних передтестових консультувань.

Аналіз структури надання передтестового консультування серед закладів охорони здоров'я свідчить, що найбільшу кількість передтестових консультувань проведено акушерсько-гінекологічною службою – 31,6 %, кабінетами «Довіра» – 16,1 %, службою переливання крові – 15,4 %, неурядовими ВІЛ-сервісними організаціями – 8,6 %.

За офіційними даними серомоніторингу за звітний період 2017 року було проведено 45 730 тестувань (без донорів та вагітних), з них групи підвищеного ризику (102; 103; 104; 105.2) – 10 291 тестування.

Силами громадських та неурядових організацій (Благодійна організація «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків», Харківський міський благодійний фонд «Благо» та Благодійна організація «Благодійний фонд Парус») по групах ризику протягом звітного періоду 2017 року обстежено всього 7 345 осіб (серед них: 1 850 – особи які надають сексуальні послуги за винагороду, 4 195 – споживачі ін'єкційних наркотиків, 1 171 – чоловіки, які мають секс з чоловіками).

В установах виконання покарань Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції охоплено обстеженням 1 990 осіб.

З 2006 року згідно Указу Президента України від 30.11.2005 № 1674 «Про вдосконалення державного управління у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу в Україні» в області відкрито 31 кабінет «Довіра», в тому числі,

на базі ЗОЗ обласного підпорядкування в м. Харкові – 2 (Центр та «Міська студентська лікарня»).

Функціонування кабінетів «Довіра» здійснюється відповідно до наказу МОЗ України від 25.02.2008 № 102 «Про функціонування кабінетів «Довіра»». Найбільша частина кабінетів анонімного безкоштовного обстеження на ВІЛ-інфекцію функціонує як самостійні структурні підрозділи центральних районних, міських лікарень та інших закладів охорони здоров'я.

Функціонування кабінетів «Довіра» здійснюється відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25.02.2008 № 102 «Про функціонування кабінетів «Довіра». Найбільша частина кабінетів анонімного безкоштовного обстеження на ВІЛ-інфекцію функціонують як самостійні структурні підрозділи центральних районних, міських лікарень та інших ЗОЗ – 22; на базі КІЗ амбулаторно-поліклінічних відділень центральних районних та міських лікарень – 7.

До кабінетів «Довіра» звернулося 17132 особи, обстежено на ВІЛ-інфекцію 16210 осіб, з них анонімно – 490 (3,0 %). Виявлено з антитілами на ВІЛ 259 осіб — 1,6%. В порівнянні з минулим роком кількість осіб, які звернулись до кабінетів «Довіра», збільшилась на 4247 осіб. Виявляємість ВІЛ – інфекції в порівнянні з минулим роком зменшилась на 0,8% (6 міс. 2016 – 2,4 %). (*таблиця 28*).

По наркологічній службі протягом 1 півріччя 2017 року отримали до-тестове консультування 94,3 % (2154) пацієнтів, дали усвідомлену згоду 87,2% (1878). Пройшли тестування на ВІЛ 91,5% (1718). Післятестове консультування отримали 96,9 % (1664), виявлено з антитілами 9 осіб.

По фтизіатричній службі протягом 1 півріччя 2017 року отримали дотестове консультування 99,4% (1020) пацієнтів, дали усвідомлену згоду 99,6% (1016). Пройшли тестування на ВІЛ 99,3% (1009). Післятестове консультування отримали 97,3 % (982) пацієнтів, виявлено з антитілами 32 особи.

По дерматологічній службі протягом 1 півріччя 2017 року отримали дотестове консультування 98,6 % (5682) пацієнтів, дали усвідомлену згоду – 90,8% (5160). Пройшли тестування на ВІЛ 100 % (5160). Післятестове консультування отримали 97,6 % (5036), виявлено з антитілами 17 осіб.

Показник дворазового обстеження вагітних на ВІЛ-інфекцію складає в області 99,81%(6 міс. 2017 - 99,68 %), в районах області - 99,97%, в м. Харкові – 99,69%.

Співпраця НУО з ЗОЗ та ОЦПБС

З метою залучення уразливих груп населення (ЛВІН, ОСБ, ЧСЧ, ув'язнених) до цільових заходів і програм профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу та хвороб, що передаються статевим шляхом, ОЦПБС суміжно з Харківськими міськими благодійними фондами «Благо», «Надія Є», благодійною організацією «Благодійний фонд «Парус» та благодійною організацією «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків» продовжує роботу з надання інформаційно-консультативних послуг, проведення ПТВ осіб з числа ГПР.

Протягом 6 місяців 2017 року за допомогою ШТ обстежено всього 10 470 осіб (серед них: 1 850 – ОСБ, 4 195 – ЛВІН, 1 171 – ЧСЧ).

Кількість позитивних результатів експрес-тестів на ВІЛ, які проводилися за 6 місяців 2017 року у рамках проектів, які виконували громадські та благодійні

організації, з профілактики інфікування ВІЛ серед представників груп підвищеного ризику – 95, з них 95 осіб звернулось до закладів охорони здоров'я, у 73 осіб було підтверджено наявність антитіл до ВІЛ, під медичний нагляд було взято 76 особи та 67 осіб розпочали антиретровірусну терапію.

КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом суміжно з благодійними ВІЛ-сервісними організаціями продовжує роботу з надання комплексних профілактичних послуг, рекомендованих Всесвітньою організацією охорони здоров'я та Об'єднаною програмою Організації Об'єднаних Націй з ВІЛ/СНІДу з урахуванням кращого світового досвіду особам з числа груп підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ.

Протягом 1 півріччя 2017 року охоплено комплексними профілактичними послугами:

- 9 772 споживачів ін'єкційних наркотиків, із них обстежено на ВІЛ-інфекцію за допомогою швидких тестів 4 195 осіб.
- 1 333 чоловіків, які мають секс з чоловіками, з них пройшли асистоване тестування 1 171 осіб.
- 2 562 особи, які надають сексуальні послуги за винагороду, із них пройшли асистоване тестування 1 850 осіб.

Протягом 6 місяців 2017 року в установах виконання покарань Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції ув'язненим особам, громадськими та благодійними організаціями, надано комплексних профілактичних послуг, рекомендованих міжнародними організаціями, з урахуванням кращого світового досвіду – 2 733 особам.

Харківським обласним відділенням Всеукраїнської благодійної організації «Всеукраїнська Мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД», за 6 місяців 2017 року профілактичними послугами охоплено 2 807 осіб по установах виконання покарань Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції ув'язненим особам.

В Харківській області забезпечено функціонування спеціалізованого автотранспорту «Мобільна амбулаторія» на базі автомобіля IVECO Daily 35C 15VN та спеціалізованого автомобіля «Мобільна гінекологічна клініка» на базі автобуса «Богдан» А06900. Це дає можливість проводити консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію, вірусні гепатити «В» та «С», інфекції, які передаються статевим шляхом як у м. Харків так і у віддалених районах області. Мобільними амбулаторіями за 1 півріччя 2017 здійснено 277 виїздів, охоплено профілактичними послугами 3965 осіб з груп ризику.

Розділ 3. Надання медичної допомоги людям, які живуть з ВІЛ

За звітний період робота амбулаторно-поліклінічного відділення була направлена на здійснення медичної допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД, організаційно-методичну та консультативну допомогу лікувально-профілактичним закладам міста та області, профілактику розповсюдження

ВІЛ-інфекції серед молоді, медичних працівників, профілактику вертикальної трансмісії ВІЛ-інфекції від матері до дитини, санітарно-просвітницьку роботу серед населення, у тому числі ГПР.

В структуру поліклінічного відділення входять 2 кабінети «Довіра»: на базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом, на базі КЗОЗ «Харківська міська студентська лікарня».

Кількість звернень до лікарів амбулаторно-поліклінічного відділення за I півріччя 2017 року склала 27709, з них 3024 від дітей, що в 1,2 рази більше показника минулого року (I півріччя 2016 року - 23736, з них 1958 від дітей). Кількість звернень з приводу захворювань також збільшилась в 1,1 рази порівняно з показником минулого року (I півріччя 2017 року – 18313; I півріччя 2016 року – 16909).

Найбільша кількість звернень відмічається до лікарів інфекціоністів – 10 257 (37,1%), нарколога – 7117 (25,7%), гінекологів – 3810 (13,8%) та до психіатра – 1717 (6,2%).

Для надання терапевтичної стоматологічної допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД працює стоматологічний кабінет. За звітний період консультативна та лікувальна стоматологічна допомога надана 765 особам, що майже на рівні показника минулого року (770 осіб) (*таблиця 4*).

Таблиця № 4 «Структура звернень до поліклінічного відділення за 2016 р».

Найменування посади	Кількість відвідувань лікарів,	з них сільських жителів	в т.ч дітей 0-17 років	З них з приводу захворювань		Кількість відвідувань лікарями вдома-усього
				Дорослими	Дітьми до 17 років включно	
Інфекціоністи:	10257	2911	2303	6848	2299	0
в т.ч.дит. інфекціоніст	2303	446	2303	0	2299	0
Гінеколог:	3810	353	178	413	17	0
В т.ч. дитячий гінеколог	2896	301	178	0	17	0
Педіатр	775	232	539	0	205	0
Нарколог	7117	0	0	7117	0	0
Дерматовенеролог	1720	245	0	217	0	0
Лікар УЗД	1020	417	0	409	0	0
Психіатр	1717	778	0	161	0	0
Стоматолог	765	94	0	155	0	0
Фтизіатр	528	19	0	468	0	0
Усього	27709	5094	3024	15788	2525	0

В Центрі функціонує кабінет функціональної діагностики, де протягом I півріччя 2017 року проведено 1315 УЗ-досліджень.

Усього ультразвукових досліджень	щитоподібної залози	Молочної залози	органів черевної порожнини				нирки	передміхурової залози	сечового міхура	жіночих статевих органів	у тому числі під час вагітності	з них при вагітності до 22 тижнів	з них виявлено вроджених вад	доплерівське дослідження судин	Інші дослідження
			оглядове дослідження черевної порожнини	печінки та жовчного міхура	підшлункової залози	селезінки									
1315	55	63	108	110	110	110	129	28	198	104	12	12	-	295	6

З метою забезпечення безперешкодного доступу населення міста та області до добровільного безкоштовного обстеження на ВІЛ-інфекцію при поліклінічному відділенні ОЦПБС працює 2 кабінети «Довіра».

Кількість звернень до кабінетів анонімного обстеження склала 5332, що в 1,1 рази більше показника минулого року (4865). Обстежено 5332 осіб (100%), виявлено інфікованих 222 особи (4,2%), (*таблиця 5*).

Таблиця № 5 «Кількість виявлених ВІЛ-інфікованих кабінетами анонімного обстеження»

Кабінети Довіри	Звернулось	Обстежено	З них анонімно	Виявлено ІФА + за 2016 рік
№1 ОЦПБС	4514	4514	326	221
№2 міська студ. лікарня	818	818	44	1
Всього	5332	5332	370	222

ВІЛ-інфіковані та хворі на СНІД при зверненні в поліклінічне відділення Центру отримують безкоштовне амбулаторне лікування. При необхідності хворі направляються на стаціонарне лікування до лікувально-профілактичних закладів міста та області згідно з наказом управління охорони здоров'я від 25.02.2009 № 124 «Про удосконалення лікування хворих на ВІЛ-інфекцію та СНІД в області» та наказом ДОЗ ХОДА від 17.12.2015 № 623.

За звітний період амбулаторно в центрі проліковано 5643 випадків опортуністичних інфекцій та супутніх хвороб у ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД (2125 – мешканців області, 3518 – міста), що в 1,1 рази більше показника 2016 року (5317 випадків). (*таблиця 6*).

**Таблиця № 6 «Розподіл випадків амбулаторного лікування
ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД»**

Назва хвороби	К-ть випадків лікування	%
Хіміопрофілактика туберкульозу	123	2,2%;
Захворювання органів дихання, в т.ч.	1155	20,5%
Пневмонії, плеврити	198	
Хронічні захворювання верхніх дихальних шляхів	47	
Профілактика пневмоцистної пневмонії	631	
<i>В т.ч. діти</i>	561	
Гострий та хронічний бронхіт в стадії загострення	279	
Захворювання ШКС, в т.ч.	1327	23,5%
Розлади ШКТ (діарея)	-	
Хронічний гастрит в стадії загострення	36	
Виразкова хвороба шлунку та 12-палої кишки	5	
Цироз печінки, загострення вірусних гепатитів В, С	1233	
Панкреатит	24	
Холецистит	29	
Захворювання сечостатевої системи, в т.ч.	207	3,7%
Патологія шийки матки	10	
Хронічний аднексит в стадії загострення	5	
Гардренелльоз	4	
ЗПСШ	8	
Кольпіт, вульвовагініт	38	
Хронічний пієлонефрит	139	
Альгодисмінорея	3	
Захворювання шкіри та слизових оболонок, в т.ч.	2207	39,1%
Кандидоз	2064	
нейродерміт	-	
Фурункульоз	1	
Себорейний дерматит	48	
Алергічний дерматит	32	
Вітіліго	-	
Контагіозний молюск	2	
Псоріаз	-	
Трофічні виразки	-	

Екзема	10	
Стрептодермія	14	
Мікози	14	
Алопеція	-	
Вугрова хвороба	9	
Вірусні бородавки	13	
Вірусні інфекції, в т.ч.	264	4,7%
ЦМВ-інфекція	9	
ОРВІ	66	
<i>В т.ч. діти</i>	-	
Герпесвірусна інфекція	147	
Токсоплазмоз	42	
Захворювання ЦНС, в т.ч.	130	2,3%
Енцефаліти	98	
Енцефалопатії	27	
Неврологічні порушення	-	
Верето-судинна дистонія	4	
Криптококковий менінгіт	1	
Захворювання ССС	204	3,6%
Анемія	104	
Флебїт	81	
Гіпертонічна хвороба	19	
Інші захворювання, в т.ч.	26	0,4%
Гострий лімфаденїт	4	
Патологія кісткової системи	9	
Саркома Капоші	9	
Системний червоний вовчак	1	
Лімфома	3	
УСЬОГО	5643	100%

Найбільша кількість хворих, що проліковані амбулаторно страждали на хвороби шкіри та слизових оболонок (39,1%), захворювання органів дихання (20,5%) та захворювання органів травлення (23,5%).

Стаціонарна допомога надавалась в КЗОЗ «Харківська обласна клінічна лікарня», КЗОЗ «Харківська обласна клінічна інфекційна лікарня», КЗОЗ «Харківський обласний протитуберкульозний диспансер №1» та в інших лікувально-профілактичних закладах міста та області.

Фахівцями амбулаторно-поліклінічного відділення надавалась консультативна допомога ВІЛ-інфікованим, які знаходились на стаціонарному лікуванні в інших лікувально-профілактичних закладах. Всього за I півріччя 2017 року здійснено 35 виїздів, проконсультовано 71 особу.

Проводиться робота з Північно-Східним міжрегіональним управлінням з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції. З метою надання організаційно – методичної допомоги з питань ВІЛ-інфекції

здійснено 4 виїзди в установи виконання кримінальних покарань, проконсультовано 22 особи.

Станом на 01.07.2017 безпосередньо в КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом на диспансерному обліку знаходилось 3 219 ВІЛ-інфікованих осіб, в т.ч. 300 ВІЛ-інфікованих осіб, що були переміщені з зони АТО та були тимчасово взяті під медичний нагляд. З них 2987 дорослих та 232 дитини, (*таблиця 7, 8*).

Таблиця № 7 «Розподіл “Д” групи ВІЛ-інфікованих/СНІД хворих відповідно до категорій спостереження (дорослі)»

Категорії спостереження	І півріччя 2017 р	
	Абс.	%
I	531	17,8
II	536	17,9
III	1179	39,5
IV	741	24,8
Усього	2987	100

Найбільша диспансерна група – пацієнти з III клінічною стадією захворювання – 1179 осіб (39,5%), пацієнти з IV клінічною стадією – 741 особа (24,8%).

Таблиця №8 «Розподіл “Д” групи ВІЛ-інфікованих/СНІД хворих відповідно до категорій спостереження (діти)»

Категорії спостереження	І півріччя 2017 р	
	Абс.	%
I – II	34	14,7
III	16	6,85
IV	16	6,85
ІФА + до 18 місяців	166	71,6
Усього	232	100%

Найбільша диспансерна група – діти віком до 18 місяців (71,6 %), у яких ВІЛ-статус не підтверджений.

Для інфікованих та позитивних дітей, від яких відмовились батьки в обласному будинку дитини «Зелений гай» працює спеціалізована група, де на сьогодні перебуває 2 дитини віком до 18 місяців, у яких ВІЛ-статус не підтверджений.

На сьогодні в області зареєстровано 676 осіб з ко-інфекцією ВІЛ/вірусні гепатити, що становить 20,6 % від загальної диспансерної групи. З них: 531 особа з вірусним гепатитом С, 29 осіб – з вірусним гепатитом В та 116 осіб з вірусними гепатитами В, С.

Лише 45,3 % (306 пацієнтів) мають необхідний перелік досліджень для початку лікування, що пов'язано з відсутністю даних видів обстеження державних ЗОЗ.

З червня 2015 року МБФ «Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» розпочав впровадження проекту «Розширення доступу до ефективного лікування вірусного гепатиту С через моделі лікування на рівні громад для уразливих груп населення

в умовах обмежених ресурсів України» із застосуванням препарату прямої противірусної дії – софосбувір.

У березні 2017 КЗОЗ «Обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом» було отримано препарати Лівел (рібавирин) та Совалді (софосбувір) для лікування нових 26 пацієнтів.

Впровадження антиретровірусної терапії в області розпочалося з травня 2005 року. Станом на 01.07.2017 року антиретровірусну терапію отримують 2301 хворий на ВІЛ-інфекцію та СНІД (2237 – дорослих та 64 дитини), в т.ч. 987 хворих отримує лікування препаратами, закупленими за кошти Глобального фонду боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією (10 раунд) та 215 – за кошти PEPFAR. (таблиця 9,10).

Таблиця № 9 «Розподіл “Д” групи ВІЛ-інфікованих/СНІД хворих (дорослих) відповідно до категорій спостереження, які отримують АРТ»

Категорії спостереження	І півріччя 2017 р	
	Абс.	%
I	12	0,4
II	358	16,1
III	1126	50,4
IV	741	33,1
Усього	2237	100

Таблиця № 10 «Розподіл “Д” групи ВІЛ-інфікованих/СНІД хворих (діти) відповідно до категорій спостереження, які отримують АРТ»

Категорії спостереження	І півріччя 2017 р	
	Абс.	%
I	-	-
II	32	50,0
III	16	25,0
IV	16	25,0
Усього	64	100

На сьогодні відкрито та функціонує 10 сайтів видачі АРТ препаратів в Лозівському, Первомайському, Балаклійському, Красноградському, Дергачівському, Зміївському, Ізюмському та Куп'янському районах області та на базі КЗОЗ «Обласний протитуберкульозний диспансер №1» та КЗОЗ «Обласна туберкульозна лікарня №1». (таблиця 11).

Таблиця № 11 «Розподіл хворих, що отримують АРТ станом на 01.01.2017 р.»

№ п/п	Населений пункт	Заклад Охорони здоров'я	Кількість осіб на АРТ станом на 01.01.17р.
1	м.Харків	КЗОЗ Обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом	1924
2	м.Харків	КЗОЗ «Обласний протитуберкульозний диспансер №1»	10

3	м.Харків	КЗОЗ «Обласна туберкульозна лікарня №1»	3
4	м.Лозова	КЗОЗ «Лозівське територіальне медичне об'єднання»	73
5	м.Купянськ	КЗОЗ «Купянська міська лікарня»	91
6	м.Первомайськ	КЗОЗ «Первомайська центральна районна лікарня»	31
7	м. Балаклія	КЗОЗ «Балаклійська центральна районна клінічна лікарня»	69
9	м.Красноград	КЗОЗ «Красноградська центральна районна лікарня»	20
10	м. Ізюм	КЗОЗ «Ізюмська центральна районна лікарня»	40
11	м. Зміїв	КЗОЗ «Зміївська центральна районна лікарня»	32
12	м. Дергачі	КЗОЗ «Дергачівська центральна районна лікарня»	8
	УСЬОГО		2 301

Безпосереднє проведення АРТ в здійснюють 14 мультідисциплінарних команд (13 бригад працюють з дорослими пацієнтами і 1 – з дітьми та їх батьками).

Всього з 2005 року станом на 01.07.2017р. в Харківській області вибуло 1394 особи з числа взятих на АРТ, в т.ч. 135 осіб за I півріччя 2017 року. З них 659 хворих відмовився від прийому препаратів у зв'язку з низьким рівнем прихильності до терапії. (*таблиця 12*).

Таблиця № 12 «Аналіз причин відмови пацієнтів від прийому АРТ».

Причини припинення АРТ	Абс.	%
1. зловживання наркотиками алкоголем	721	51,7
2. стигма негативний вплив оточуючих страх відкриття ВІЛ-статусу	1	0,15
3. погіршення самопочуття припинення АРТ через розвиток побічних ефектів з ініціативи хворого в т.ч. депресія (не за медичними показаннями)	45	3,2
4. небажання продовжувати лікування (письмова відмова хворого)	11	0,8
5. релігійні переконання	1	0,15
6. смерть хворого	332	23,8
7. вибуття в іншу область країну	282	20,2
Усього	1394	100

Високий відсоток відмов від АРТ активних ЛВІН (51,7 %) вказує на важливість проведення ЗПТ на базі ОЦПБС з метою покращення прихильності ВІЛ-інфікованих ЛВІН до АРТ. Дана практика впроваджена з лютого 2010 року.

З метою лабораторного моніторингу ефективності АРТ пацієнтам проводяться імунологічні та вірусологічні дослідження.

Визначення вірусного навантаження у пацієнтів, які отримували АРТ більше 6 місяців та у ВІЛ-інфікованих вагітних проводилося на базі ПЛР- відділу КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом. З числа осіб, що отримують антиретровірусну терапію більше 6 місяців протягом I півріччя 2017 року обстежено 871 ВІЛ-інфікований та хворий на СНІД, з них у 72 осіб вірусне навантаження було > 1000 РНК-копій/мл (неефективність АРТ склала 8,2%). Усім пацієнтам проведено заміну схем лікування.

Станом на 01.07.2017 року АРТ отримують 85 хворих з активними формами ВІЛ-асоційованого туберкульозу. Пацієнти отримують лікування на базі

КЗОЗ Обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом та у протитуберкульозних стаціонарах. АРТ у даної групи пацієнтів ускладнюється гепатотоксичною дією препаратів, розвитком вторинної анемії, токсичної нейропатії, побічними діями, викликаними взаємодією протитуберкульозних та антиретровірусних препаратів.

Станом на 01.07.2017 року під медичним спостереженням в амбулаторно-поліклінічному відділенні та на сайтах АРТ в районах області перебуває 108 хворих з активними формами ВІЛ-асоційованого туберкульозу. За I півріччя 2017 року померло 18 хворих з ВІЛ-асоційованим туберкульозом (ВДТБ).

З метою своєчасного виявлення туберкульозу у хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД в області проводиться туберкулінодіagnostика та рентгенофлюорографічне обстеження.

Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 31.12.2014 № 1039 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при ко-інфекції (туберкульоз/ВІЛ-інфекція/СНІД)» туберкулінодіagnostика не є обов'язковим методом обстеження диспансерної групи.

Туберкулінодіagnostику проводять в КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом, загальнолікарняній мережі та протитуберкульозних диспансерах. Вибір закладу проводиться з урахуванням місця проживання пацієнта та його згоди відвідувати протитуберкульозний диспансер або поліклініку загальнолікарняної мережі з огляду на конфіденційність ВІЛ-статусу. (**таблиця 12**).

Показник охоплення рентгенофлюорографічним обстеженням підлягаючого контингенту в цьому році майже на рівні показника 2016 року і становить 35,7% (I півріччя 2016 – 35,5%).

Таблиця № 13 «Обстеження на ТБ серед ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД в Харківській області за 2016 рік»

Обстеження на туберкульоз серед ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД в Харківській області за I півріччя 2017 року						
	Район	Рентгенофлюорографічне обстеження			туберкуліноді- гностика	Проведена хіміопрофілак- тика
		План	Обстежено	%		
1	Балаклійський	170	73	42,9%	45	3
2	Барвенківський	28	14	50,0%	0	2
3	Близнюківський	38	18	47,4%	0	
4	Богодухівський	33	9	27,3%	0	1
5	Борівський	9	8	88,9%	0	
6	Валківський	27	14	51,9%	0	1
7	Великобурлуцький	18	5	27,8%	0	
8	Вовчанський	20	3	15,0%	0	
9	Дворічанський	23	13	56,5%	0	1
10	Дергачівський	68	35	51,5%	0	6

11	Зачепилівський	10	4	40,0%	5	
12	Зміївський	88	39	44,3%	27	7
13	Золочівський	20	11	55,0%	4	13
14	Ізюмський	78	18	23,1%	0	3
15	Кегичівський	10	3	30,0%	0	
16	Коломацький	3	1	33,3%	0	
17	Красноградський	50	23	46,0%	0	8
18	Краснокутський	11	4	36,4%	3	
19	Куп'янський	103	41	39,8%	0	
20	Лозівський	283	114	40,3%	0	12
21	Нововодолазький	24	9	37,5%	0	3
22	Первомайський	104	26	25,0%	3	5
23	Печенізький	8	4	50,0%	0	1
24	Сахновщинський	9	5	55,6%	2	1
25	Харківський	127	32	25,2%	0	11
26	Чугуївський	53	32	60,4%	10	4
27	Шевченківський	7	4	57,1%	0	1
28	м. Люботин	19	7	36,8%	0	2
Всього по районах		1441	569	39,5%	99	85
1	Дзержинський/ Шевченківський	84	28	33,3%	0	8
2	Київський	93	25	26,9%	0	7
50	Комінтернівський/ Слобожанський	108	35	32,4%	0	5
4	Ленінський/ Новобаварський	111	31	27,9%	0	5
5	Московський	283	106	37,5%	0	13
6	Жовтневий/ Холодногірський	79	18	22,8%	0	6
7	Орджонікідзевський/ Індустріальний	170	66	38,8%	0	12
8	Фрунзенський/ Немишлянський	150	33	22,0%	0	8
9	Червонозаводський/ Оснoв'янський	69	13	18,8%	0	5
м. Харків		1147	355	31,0%	0	69
Усього по області		2588	924	35,7%	99	154

Показник охоплення рентенофлюорографічним обстеженням підлягаючого контингенту майже на рівні показника 2016 року і становить 74,3 % (2016 р. – 75,8 %).

Хворі на ВІЛ-інфекцію/СНІД з активною формою туберкульозу направляються на лікування у протитуберкульозні заклади за місцем проживання.

Лікарем-фтизіатром Центру протягом звітної періоду 123 хворим в умовах Центру призначена медикаментозна туберкулостатична профілактика.

За I півріччя 2017 року проведено наступні дослідження: аналізів мокротиння на МБТ - 14 (ПЛР - 10).

4 хворим проведено амбулаторне контрольоване лікування туберкульозу в КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом.

Велика увага приділяється здійсненню паліативної та ХОСПІСної допомоги. З цією метою відкрито відділення для надання допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД на 10 ліжок на базі КЗОЗ «Обласний центр паліативної медицини «ХОСПІС» та спеціалізовану хоспісну палату на 4 ліжка для ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД з ВІЛ-асоційованим туберкульозом на базі КЗОЗ «Обласний протитуберкульозний диспансер №3». На сьогодні стаціонарну хоспісну допомогу отримує 1 ВІЛ-інфікована хвора.

Розділ 4. Про стан впровадження ЗПТ, включаючи заклади ПСМРУ

Станом на 01.07.2017 у програмах замісної терапії (далі – ЗПТ) беруть участь 327 споживачів ін'єкційних наркотиків (272 – чоловіки, 55 – жінки), з яких на базах КЗОЗ «Обласний наркологічний диспансер» – 171 особа, КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом – 84 особи,

КЗ «Куп'янська міська лікарня» – 25 осіб, КЗОЗ «Лозівське територіальне медичне об'єднання» – 10 осіб, КЗОЗ БРР «Балаклійська центральна клінічна районна лікарня» – 6 осіб, КЗОЗ «Чугуївська центральна районна лікарня» – 10 осіб; КЗОЗ «Обласний протитуберкульозний диспансер №1» – 1 особа; КЗОЗ «Обласна туберкульозна лікарня №1» – 4 особи, КЗОЗ «Зміївська центральна районна лікарня» – 6 осіб, КЗОЗ Районне територіальне медичне об'єднання «Дергачівська центральна районна лікарня» – 10 осіб. В тому числі 90 ВІЛ-інфікованих, 29 осіб інфіковані гепатитом В, 172 осіб інфіковані гепатитом С, 20 осіб хворіє на туберкульоз, 67 осіб отримують ЗПТ і антиретровірусну терапію (далі – АРТ), 1 особа готується. В умовах «стаціонар на дому» беруть участь 39 споживачів ін'єкційних наркотиків, амбулаторна видача – 95 осіб, за рецептами (за власні кошти) отримують препарати 17 осіб.

Усі пацієнти до початку ЗПТ отримують консультацію нарколога та направляються в КЗОЗ «Обласний наркологічний диспансер», де в стаціонарних умовах встановлюється діагноз синдрому залежності від опіоїдів. Питання відносно призначення ЗПТ та початкової дози замісного препарату вирішується комісією спеціалістів КЗОЗ «Обласний наркологічний диспансер».

Для проведення психо-соціальних заходів для пацієнтів сайту ЗПТ здійснюється співпраця з неурядовими організаціями «Надія Є» і «Парус».

Моніторинг стану пацієнтів здійснює мультидисциплінарна команда, в яку входять: лікар-інфекціоніст, лікар психіатр, лікар нарколог, соціальних працівник та медичні сестри. Корегування дози замісного препарату здійснюється комісією з доцільності призначення наркотичних засобів. Усі рішення комісії фіксуються протоколом засідання комісії, висновки додаються до амбулаторних карт пацієнтів. Встановлений графік роботи сайту, забезпечує роботу 365 днів на рік, включаючи вихідні та свята.

Розділ 5. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ-інфекції від матері до дитини

Особлива увага приділялася питанню профілактики вертикальної трансмісії ВІЛ від матері до дитини. Станом на 01.01.2017 на диспансерному обліку стояло 33 ВІЛ-інфікованих вагітних. За I півріччя 2017 року на облік було взято 47 ВІЛ-інфікованих вагітних.

Протягом звітнього періоду знято з обліку 54 жінки, в т.ч. закінчили вагітність пологами 41 жінка (народилось 40 дітей, 1 - мертвонароджений), що в 1,1 рази менше показника 2016 року (народилось 46 дітей). У 9 жінок вагітність була перервана абортom. 4 вагітні вибули з-під нагляду у зв'язку зі зміною місця проживання. З 41 пологів – 17 (41,5%) проведені методом кесарева розтину.

ВІЛ-інфіковані вагітні отримують профілактику вертикальної трансмісії ВІЛ-інфекції за рахунок препаратів, отриманих в централізованому порядку.

Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16.05.2016 № 449 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги "Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини"» передбачено призначення профілактичного лікування з 24 тижнів вагітності.

За звітний період медикаментозну профілактику з 24 тижнів вагітності отримали:

- три терапію – 16 жінок (39,1%);

Після 24 тижнів вагітності (у зв'язку з постановкою на облік у пізні терміни):

- три терапію - 8 жінок (19,5%)

У 12 випадках (29,3%) вагітні знаходились на АРТ та у 5 випадках (12,1%) профілактика призначалася тільки дитині (вагітні у жіночу консультацію не зверталися і поступали в пологові відділення з не уточненим ВІЛ-статусом).

Підлягало профілактиці вертикальної трансмісії ВІЛ 40 дітей, проведено профілактичне лікування 39 (97,5%). 1 дитині лікування не проведено у зв'язку з відмовою батьків.

Методом діатермокоагуляції проведено 9 процедур.

За I півріччя 2017 року за викликом через відділення екстреної медичної допомоги КЗОЗ «Харківська обласна клінічна лікарня – центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» виїзди лікаря-педіатра КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом в райони області з метою надання допомоги дітям, народженим від ВІЛ-інфікованих жінок, не здійснювались.

Проведення постконтактної профілактики

Одним з важливих напрямків роботи є проведення постконтактної профілактики особам, що мали травми, пов'язані з ризиком інфікування ВІЛ-інфекцією. З цією метою в КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом створено запас препаратів для екстреної хіміопрофілактики.

За звітний період не зареєстровано жодного випадку професійного зараження ВІЛ-інфекцією серед медичних працівників.

Для лікування застосовуються трьохкомпонентні схеми антиретровірусних препаратів. Терапія триває 28 днів.

Протягом I півріччя 2017 року з приводу травм, пов'язаних з ризиком інфікування ВІЛ-інфекцією до КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом звернулось за допомогою 38 осіб, з них 7 медичних працівників. Кількість звернень майже на рівні показника минулого року (35 осіб).

Потребували профілактичного лікування 16 осіб (з них 5 медпрацівника), усі проліковані. Попередні результати обстеження свідчать про відсутність ВІЛ – інфікування.

Показник охоплення туберкулінодіagnostикою значно знизився з 20,2 % за 9 місяців 2015 року до 12,6 % за 2016 рік. Це пов'язано насамперед з тим, що відповідно до наказу МОЗ України від 31.12.2014 № 1039 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при ко-інфекції (ТБ/ВІЛ-інфекція/СНІД)» туберкулінодіagnostика не є обов'язковим методом обстеження диспансерної групи.

Діяльність денного стаціонару

Денний стаціонар розрахований на 5 ліжок, де за I півріччя 2017 року проліковано 96 хворих (I півріччя 2016 року – 72 хворих), проведено 1804 ліжко-дня (I півріччя 2016 року - 1014), середній ліжко-день склав 18,7 (I півріччя 2016 року – 14,1).

Показники діяльності ліжок денного стаціонару за 2016 рік

Забезпеченість на 10т. населення	Проліковано но хворих		Проліковано но на 10т. населення		План л/днів	Проведено л/днів		Середній термін лікування		Обіг ліжка		Зайнятість	
	6 міс. 2016	6 міс. 2017	6 міс. 2016	6 міс. 2017		6 міс. 2016	6 міс. 2017	6 міс. 2016	6 міс. 2017	6 міс. 2016	6 міс. 2017	6 міс. 2016	6 міс. 2017
0,01	72	96	0,26	0,35	1490	1014	1804	14,1	18,7	14,4	19,2	202,8	360,8

Серед пролікованих в денному стаціонарі 73% (70 осіб) становлять мешканці м. Харкова, 27% (26 осіб) - мешканці районів області. Усі хворі отримали симптоматичне лікування препаратами, закупленими за рахунок Державного, обласного бюджетів та коштів отриманих в якості гуманітарної допомоги.

За нозологічними формами проліковані у денному стаціонарі розподілились наступним чином: **(таблиця 14).**

Таблиця № 14 «Розподіл пролікованих у денному стаціонарі за нозологією»

Назва нозологічної одиниці	К-ть випадків лікування	%
Захворювання шкіри (фурункульоз, дерматит)	4	2,2
Анемії	1	1,5
Пневмонії	1	1,5
Гепатит В С	88	91,7
ОРВІ	-	-
Неврологічні порушення	1	1,5
Герпесвірусна інфекція	1	1,5
Усього	96	100

В структурі пролікованих превалюють особи 40-50 років (51 %).
(таблиця 15).

Таблиця № 15 «Розподіл пролікованих у денному стаціонарі за віком»

Вік	Кількість осіб	%
0-18 років	-	-
18-20 років	-	-
20-29 років	4	4,2
30-40 років	47	49,0
40-50 років	45	46,8
50-60 років і старше	-	-
Усього	96	100

Усі хворі виписані з покращенням стану здоров'я

Розділ 6. Аналіз діяльності клініко-діагностичної лабораторної служби

КДЛ здійснює роботу по виконанню клініко-діагностичних досліджень пацієнтам Центру з урахуванням вимог лікувально-діагностичного процесу та нормативної документації, що регламентує роботу ОЦПБС та лабораторної служби.

КДЛ виконує імунологічні, клініко-біохімічні та серологічні дослідження у визначеній галузі; а саме:

- забезпечення проведення лабораторного супроводження АРТ, ЗПТ, профілактики, діагностики та лікування опортуністичних інфекцій ВІЛ-інфікованим і хворим на СНІД;

- забезпечення вільного доступу до КіТ населення, передусім молоді та ГПР;

- посилення безпеки донорства щодо запобігання випадкам передачі ВІЛ-інфекції через кров, її компоненти та анатомічні матеріали для трансплантації;

- удосконалення механізму запобігання передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини.

КДЛ забезпечена обладнанням, яке дозволяє якісно проводити всі ці лабораторні дослідження.

Обладнання лабораторії

- Аналізатори імуноферментні: «Sunrise» фірми «TECAN», Австрія;
- Profi Blot 48 «TECAN», Австрія;
- Біохімічний аналізатор «BIOSYSTEMS BTS-370 PLUS», Іспанія;
- Біохімічний автоматичний аналізатор закритого типу «EasyRA» (США)
- Аналізатор гематологічний автоматичний «ABX Pentra 60 +C», Франція;
- Прилад для визначення вірусного навантаження «COBAS Ampli Prep», Швейцарія;
- Аналізатор для визначення вірусного навантаження «COBAS Tag Man 48», Швейцарія;
- Лазерний проточний цитофлюориметр «Beckman Coulter, Inc», США

КДЛ здійснює серологічні (методом ІФА), клініко-біохімічні, імунологічні дослідження проб біологічного матеріалу ВІЛ-інфікованих хворих, відповідно вимогам лікувально-діагностичного процесу, що проводяться в ОЦПБС.

Дослідження на ВІЛ-інфекцію проводяться методом, який є уніфікованим і застосовується для первинного скринінгу в усьому світі. Для проведення досліджень використовуються тест-системи фірми «Діапроф-Мед», Рекомбінант – ВІЛ ½ МБА, «Genscreen Ultra HIV Ag/Ab».

Всі позитивні зразки сироваток, що надходять для проведення підтверджувальних досліджень тестуються на тест-системах Україна ТОВ «Бест Діагностик» та імуноблоті INNO LIA (Innogenetics N.V.) Бельгія.

Протягом звітного періоду клініко-діагностичною лабораторією виконано **133954** аналізів (за звітний період 2016 року було виконано 99639 досліджень): **(таблиця 16):**

Таблиця 16

Назва дослідження	1 півріччя 2016		1 півріччя 2017		% порівняння
	особи	дослідження	особи	дослідження	
Відділ скринінгових досліджень					
Скринінгові дослідження на ВІЛ-інфекцію	44653	48739	60837	66336	>1,36
Підтверджуючі дослідження	1206	2715	1111	3306	>1,22
Діагностика вірусних гепатитів «В» і «С»	4007	9728	4460	11520	>1,18
Діагностика опортуністичних інфекцій	465	4720	547	4224	<0,89
Швидкі тести	67	67	71	71	
ВСЬОГО	50331	65902	67026	85457	>1,30
Клініко-біохімічний відділ					
Гематологічні дослідження	1375	8734	1753	12257	>1,40
Біохімічні дослідження	1169	16406	1794	23326	>1,42
Клініко-діагностичні дослідження: (у т.ч. діагностика сифілісу)		1775		2200	>1,23

Вірусологічний відділ					
Вірусне навантаження	2992	3331	4960	5431	>1,63
Імунологічний відділ					
Визначення CD4+ лімфоцитів	3347	3491	4995	5283	>1,51
ВСЬОГО		99639		133954	>1,34

Клініко-діагностичною лабораторією ОЦПБС на вірусні гепатити В, С та TORCH- інфекції обстежено – **4460** осіб / **15744** досліджень, з них:

- TORCH- інфекції – 547 осіб / 4224 дослідження;

- вірусні гепатити «В» і «С» - 4367 особи / 11520 досліджень:

- по 106 коду – **3939** осіб / **8697** дослідження, (гепатит «В+» 53 особа, гепатит «С+» 145 осіб.). Затрачено тест-систем по діагностиці вірусного гепатиту В – 49 наборів, вірусного гепатиту С – 49 наборів.

- по 113.2, 102, 105, 112, 116 коду - **428** осіб / **2823** аналізів.

По 112 коду на ВІЛ-інфекцію було обстежено за 1 півріччя 2017 року 99 осіб, з них первинно позитивних - 37 особи:

- по СІЗО - 40 осіб

- по ДПтС - 59 осіб.

На вірусне навантаження по ПСМРУ було обстежено 249 осіб (використано 6 наборів тест-систем).

По визначенню CD 4+ лімфоцитів: по ПСМРУ – 228 осіб , використано 5 тест-систем. Всього обстежено вагітних обстежено – 38 осіб.

За 1 півріччя 2017 лабораторіями діагностики ВІЛ-інфекції в Харківському регіоні було виконано: **(таблиця 17):**

Таблиця 17

Назва ЛПЗ	6 місяців 2016 р.		6 місяців 2017 р.		% порівняння
	особи	досл.	особи	досл.	
Балаклійська ЦРЛ	2041	2728	2111	2800	>1,03
Первомайська ЦРЛ	1417	1826	1802	2370	>1,301
ВСЬОГО	3458	4554	3913	5170	>1,13

По Луганському та Донецькому регіону за 1 півріччя 2017 року було обстежено: **(таблиця 18):**

Таблиця 18

	Луганський регіон					Донецький регіон				
	1 півріччя 2016		1 півріччя 2017		% порівняння	1 півріччя 2016		1 півріччя 2017		% порівняння
	особи	дослідження	особи	дослідження		особи	дослідження	особи	дослідження	
Скрінінгові дослідження на ВІЛ-інфекцію	-	-	38	44	-	-	-	-	-	-
Підтверджуючі дослідження	223	223	210	496	>2,22	-	-	-	-	-
Вірусне навантаження	854	854	1109	1109	>1,30	-	-	1254	1254	

Визначення CD4+ лімфоцитів	1036	1036	1252	1267	>1,22	-	-	968	1041	
Імунний блот	17	17	57	65	>3,82	-	-			-
Всього	2130	2130	2666	2981	>1,40			2222	2295	

Співробітники лабораторії дотримуються вимог наказу МОЗ України від 21.12.2010 № 1141, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 березня 2011 року № 345/19083 зі змінами від 17.09.2012 року № 718 щодо ведення облікової документації.

Проводиться внутрішній лабораторний контроль якості лабораторних досліджень, для здійснення якого лабораторія застосовує атестовані контрольні матеріали (ліофілізовані сироватки для біохімічних досліджень, контрольні суспензії клітин для гематологічних досліджень). Для контролю якості проведення імуноферментних досліджень на визначення антитіл до ВІЛ-інфекції використовуються стандартні панелі внутрішньолaboratorного контролю якості, про що ведеться відповідна облікова документація (використано 56,5 флакони 709 лунок) ВЛК за рахунок обласного бюджету та гуманітарної допомоги).

Фахівцями лабораторії ОЦПБС здійснюється контроль за якістю преданалітичного етапу під час збору, зберігання та транспортування зразків крові з районів області до лабораторії, для чого розроблено та передано у всі ЛПЗ області Інструкцію щодо взяття та транспортування зразків крові для забезпечення якості преданалітичного етапу всіх видів досліджень.

Персонал КДЛ ОЦПБС впроваджує прогресивні форми роботи, нові методи дослідження. Впровадили в роботу портативний проточний аналізатор ПИМА (Німеччина) для визначення CD4+ лімфоцитів, біохімічний автоматичний аналізатор закритого типу «EasyRA» (США) та імуноферментний аналізатор «Sunrise» (Австрія).

Розділ 7. Організаційно-методична та профілактична робота.

Для забезпечення моніторингу за дотриманням законодавства з питань ВІЛ-інфекції/СНІДу та надання організаційно-методичної та консультативної допомоги фахівцями КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом було здійснено 6 виїздів в райони області (Красноградський, Ізюмський, Лозівський, Куп'янський, Первомайський, Кегичівський).

В районах налагоджена робота по обстеженню населення на ВІЛ-інфекцію, створені умови щодо вільного доступу до послуг з добровільного консультування та тестування на ВІЛ-інфекцію. В районах працюють кабінети «Довіра», де кожний бажаючий може бути обстежений на ВІЛ - інфекцію, в т.ч. за власною ініціативою. В усіх районах, крім Кегичівського на базі кабінету «Довіра» проводиться призначення антиретровірусної терапії (на момент перевірок АРТ-терапію отримувало в Красноградському районі 20 осіб, Ізюмському - 38 осіб, Лозівському - 73 особи, Куп'янському — 91 особа , Первомайському — 31 особа).

Медичний нагляд в районі за ВІЛ-інфікованими здійснює лікар-інфекціоніст, при необхідності залучаються інші фахівці. Проводиться відстеження динаміки перебігу ВІЛ – інфекції, але є зауваження щодо якості медичного нагляду за ВІЛ - інфікованими.

В ході перевірки була надана організаційно-методична та консультативна допомога з питань виявлення ВІЛ-інфекції, в першу чергу серед груп ризику та осіб, які мають клінічні прояви ВІЛ-інфекції, а також якості медичного нагляду за ВІЛ-інфікованими, удосконаленню проведення дотестового та післятестового консультування. В ході перевірок було оглянуто 15 хворих. Хворим надані рекомендації щодо подальшого медичного спостереження.

З метою покращення роботи з проблеми ВІЛ-інфекції/СНІДу протягом 6 місяців 2017 року проведено 3 засідання координаційних рад Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації, на яких розглядалися питання обстеження населення на ВІЛ-інфекцію, медичного нагляду за ВІЛ-інфікованими та хворими на СНІД, профілактики передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини, а також питання більш ефективного функціонування кабінетів «Довіра» у Харківському, Борівському, Валківському, Куп'янському та Нововодолазькому районах.

16 лютого 2017 року проведена медична нарада за підсумками роботи служби СНІД за 2016 рік.

За I півріччя 2017 року фахівцями КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом для учнів загальноосвітніх шкіл, студентів, молоді, медичних працівників та загального населення проведено 48 лекцій, охоплено 2 318 осіб. З метою інформаційно-просвітницької діяльності з ВІЛ-інфікованими та хворими на СНІД пацієнтами медичним персоналом КЗОЗ ОЦПБС проводяться бесіди на різноманітну тематику. За I півріччя 2017 року проведено 1 503 бесіди, охоплено 12 938 осіб.

03.03.2017 року для співробітників КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом в рамках проекту «FRIENDLY DOCTOR» Всеукраїнською благодійною організацією «Точка опори» був проведений тренінг на тему: «Толерантне ставлення до ЛГБТ-спільноти».

16.03.2017 року фахівцями КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом для вчителів, які викладають предмет «Основи здоров'я» у загальноосвітніх навчальних закладів Московського району м. Харкова відбувся семінар на тему: «Актуальні питання ВІЛ-інфекції/СНІДу».

05.04.2017 року для студентів Харківського Національного Педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди до Всесвітнього дня здоров'я була проведена акція: «Здоров'я молоді – здоров'я нації»

З 06.04.2017 - 12.04.2017 року Благодійна Організація «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків» спільно з Управлінням у справах молоді та спорту Харківської обласної державної адміністрації, КЗОЗ Обласним центром профілактики та боротьби зі СНІДом, МБФ «Альянс громадського здоров'я» провела інформаційну кампанію присвячену «Всесвітньому дню здоров'я». Було проведено тиждень тестування на ВІЛ-інфекцію студентської молоді Харківщини, роздавали інформаційні листівки з тематики ВІЛ-інфекція/СНІД та контрацептиви. Протестовано майже 300 осіб.

12.04.2017 року для студентів Харківського медичного коледжу № 2 була проведена лекція на тему: «Історія розвитку КЗОЗ Харківського обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом, актуальні питання ВІЛ-інфекції»

В період з 13.04.2017 по 17.05.2017 було проведено ряд лекцій з питань профілактики ВІЛ-інфекції для призовників Харківського обласного військового комісаріату.

19.05.2017 року для студентів медичного коледжу № 2 була проведена лекція на тему: «Профілактика передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини»

20.05.2017 року до Всесвітнього Дня пам'яті людей, померлих від СНІДу, в Харкові пройшов наймасштабніший благодійний хіп-хоп фестиваль України Sport Music Fest 2017. На відкриття стрітбольного сезону приїхало понад 50 баскетбольних команд зі всієї країни. На головній сцені центрального парку культури та відпочинку ім. М.Горького для харків'ян та гостей міста виступили кращі хіп-хоп виконавці. Протягом фестивалю кожен охочий зміг пройти експрес-тестування на ВІЛ у спеціальній мобільній амбулаторії. Під час проведення акції тест на ВІЛ пройшло 79 осіб.

У травні-червні 2017 року представники Харківського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (далі – ЦСССДМ), трьох міських ЦСССДМ (м. Харкова, м. Лозова, м. Первомайський) та одного районного ЦСССДМ (Лозівський район) пройшли курси підвищення кваліфікації за програмою «Надання соціальних та медичних послуг підліткам та молоді з числа груп ризику з урахуванням гендерного підходу».

В установах виконання покарань Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції проведено 38 інформаційних заходів з питань подолання стигматизації та дискримінації щодо ВІЛ-інфікованих осіб та представників груп підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ.

У 2016/2017 навчальному році у загальноосвітніх навчальних закладах упроваджувалися програми «Дорослішай на здоров'я», «Сімейні цінності», «Сімейна розмова», «Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ/СНІДу» за курсом «Захисти себе від ВІЛ» за рахунок факультативних занять, гурткової роботи.

За інформацією, наданою районними (міськими) відділами (управліннями) освіти та керівниками закладів обласного підпорядкування, в 2016/2017 навчальному році програма «Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ/СНІДу» за курсом «Захисти себе від ВІЛ» упроваджувалася в 294 (38% усіх ЗНЗ I-II, II-III та I-III ступенів Харківської області, включно заклади обласного підпорядкування та вечірні (змінні) школи) загальноосвітніх навчальних закладах Харківської області, навчання пройшли 6593 учні 8-11 класів;

800 загальноосвітніх навчальних закладів забезпечені посібниками для учнів старшого підліткового та юнацького віку «Захисти себе від ВІЛ. Тренінги життєвих навичок» за програмою «Формування здорового способу життя і профілактика ВІЛ» (автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С.) – К., Освіта, 2013.

576 педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів Харківської області, які пройшли навчання щодо викладання курсу за програмою «Формування здорового способу життя і профілактика ВІЛ», забезпечені методичними посібниками для педагогів-тренерів «Захисти себе від ВІЛ» (автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С.) – К., Алатон, 2011.

Протягом 1 півріччя 2017 року з вихованцями закладів соціального захисту дітей були проведені виховні години, інформаційні заняття з профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки на теми: «Жити в світі де є ВІЛ/СНІД», «Знати, щоби жити», «ВІЛ/СНІД: знання і розуміння», «СНІД – знак біди» та інші.

Протягом I півріччя 2017 р. на базі Харківського обласного центру для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді 233 особам з числа ВІЛ-інфікованих та їхнього найближчого оточення надано 530 послуг. В результаті: 58 осіб з числа батьків отримали навички по догляду за дитиною, 94 – з виховання дитини, 103 – всебічного гармонійного розвитку дитини; 128 осіб з числа батьків поліпшили психоемоційний стан, у 37 сформовані нові позитивні соціальні зв'язки та 114 осіб навчено навичкам безпечного способу життя щодо інфікування ВІЛ.

Також для батьків проведені: «Школа батьківства» – 6 занять (охоплено 6 осіб); група взаємодопомоги для ВІЛ-інфікованих молодих людей – 6 занять (охоплено 5 осіб); група взаємопідтримки для батьків – 6 занять (охоплено 6 осіб).

Протягом 6 місяців 2017 року були надані соціальні послуги 28 ВІЛ-інфікованим особам, які перебувають в установах виконання покарань Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції.

У засобах масової інформації з метою висвітлення проблем ВІЛ-інфекції/СНІДу постійно проводяться виступи на телебаченні, на радіопередачах, публікація матеріалів з проблем ВІЛ-інфекції/СНІДу на Інтернет сторінках, в обласних, міських та районних газетах. В Краснокутському районі в місцевій газеті «Промінь» надруковано статтю на тему: «Захисти себе від ВІЛ- інфекції», в Харківському районі в м. Мерефа в газеті «Трибуна трудящих» висвітлювались актуальні проблеми ВІЛ – інфекції/СНІДу та профілактика передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини, в Близнюківському районі в районній газеті «Нове життя» надруковано статтю: «Хвороба, що руйнує імунну систему», в Золочівському районі в газеті «Зоря» надруковано статтю на тему «Клініка ВІЛ- інфекції, проходження тестування на ВІЛ- інфекцію», в Зміївському районі в газеті «Вісті Зміївщини» надруковано статтю «Епідемічна ситуація з ВІЛ- інфекції/СНІДу в Зміївському районі», в газеті «Обрії Ізюмщини» надруковано статтю «Регулярне обстеження на ВІЛ- необхідність для кожного», в Нововодолазькому районі в газеті «Вісті Водолажчини» надруковано статтю: «Інформація по роботі кабінету «Довіра»», в Барвенківському районі в газеті «Вісті Барвенківщини» надруковано статті: «Рівність у можливостях та рівність у правах в сфері попередження ВІЛ-інфекції/СНІДу», «Опіїдна замісна терапія», «Підсумки роботи кабінету «Довіра» за 1 квартал 2017 року», в Богодухівському районі в газеті «Маяк» опубліковано статті з метою висвітлення проблем ВІЛ-інфекції/СНІДу, в Борівському районі в газеті «Трудова слава» надруковано статтю «В твоїх руках життя» та інше.

За I півріччя 2017 року відбулося 5 виступів на телебаченні та 2 радіопередачі на районному радіо- та телеканалах, де фахівцями висвітлювалися проблемні питання з ВІЛ-інфекції, наркоманії та ін. Проводилось інформування населення (відео та радіо ролики): «Зупинимо СНІД разом» на Зміїв ТБ, в Чугуївському районі на ТРК «Слобожанка» була проведена телепередача «Профілактика ВІЛ-інфекції/СНІДу», «Що таке ВІЛ», в Ізюмському районі на місцевому телебаченні трансливався відеоролик «ВІЛ- інфекція через дружбу не передається», в Нововодолазьському районі трансливали відеоролик «Профілактика ВІЛ та наркоманії», в Близнюківському районі – відеоролик «СТОП СНІД».

Цілеспрямовано здійснюється робота по впровадженню різноманітних інформаційно-просвітницьких заходів та забезпечується доступ до них відповідних

категорій населення. З цією метою налагоджена взаємодія з неурядовими громадськими організаціями та фондами (ХМБФ «Надія Є», ХМБФ «Благо», БО «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків», БО «Благодійний фонд Парус»), якими розповсюджуються спеціальний інформаційний матеріал, який наданий Міжнародними організаціями, що працюють у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу для осіб, які вживають наркотики ін'єкційним шляхом, для робітниць комерційного сексу, чоловіків, які мають секс з чоловіками, ув'язнених та ін. Протягом I півріччя 2017 року розповсюджено біля 18774 шт. інформаційного матеріалу, з них 3858 екземплярів брошур, 5 749 екземплярів буклетів, 628 екземплярів плакатів та газет, 8539 екземплярів листівок за темами: «СНІД – знати, діяти, жити», «А ти знаєш свій ВІЛ-статус», «Обізнаність – мій вибір», «Настольная книга для позитивных людей», «Випадкові зв'язки... Тобі це потрібно?», «Вибери свою жизнь – не заходи за черту», «Тест на ВІЧ», «Гепатити», «Замісна терапія», «Как передается ВІЧ-инфекция», «Лечение ВІЧ-инфекции», «Вагітність і ВІЛ-інфекція», «ВІЛ-інфекція: етіологія, патогенез, діагностика, лікування» «Ты и ВІЧ», «ВІЧ-инфекция. СПИД. ИПП», «Туберкулез і ВІЛ-інфекція» та ін.

Проведено ряд заходів, направлених на вдосконалення просвітницької роботи серед населення з питань запобігання виникненню та поширенню ВІЛ-інфекції/СНІДу. Проведено круглі столи за участю фахівців охорони здоров'я, освіти, соціальних служб, МВС, неурядових організацій, на яких розглядались питання спільної роботи щодо здійснення заходів із профілактики ВІЛ-інфекції. Під час проведення круглих столів (13), в т.ч. і по районах області, відпрацьовувались міжвідомчі механізми взаємодії між закладами охорони здоров'я, освіти, соціальних служб, МВС, неурядових організацій на яких розглядались питання спільної роботи щодо здійснення заходів із профілактики ВІЛ-інфекції.

Розділ 8. Регіональна система МіО у I півріччі 2017 року: основні досягнення та наявні проблеми.

При КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом з жовтня 2010 року функціонує відділ «Регіональний центр моніторингу і оцінки виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІД» (далі – РЦ МіО), створений за наказом Головного управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації від 09.07.10 № 548 «Про створення регіонального центру моніторингу та оцінки виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІД при Обласному центрі профілактики і боротьби зі СНІДом» на підставі наказу МОЗ України від 03.04.10 № 214.

Протягом I півріччя 2017 року проведено 1 засідання обласної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (далі – ОР з ТБ та ВІЛ).

РЦ МіО відповідальне за матеріально-технічне забезпечення та проведення засідань робочої групи моніторингу і оцінки при ОР з ТБ та ВІЛ. За I півріччя 2017 року проведено 2 засідання робочої групи.

Здійснено збір регіональних показників моніторингу і оцінки ефективності виконання Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014 – 2018 роки за 2016 рік, підготовлено річний звіт про результати виконання Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії

ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014-2018 роки, інформація надана до ДУ «Український центр громадського здоров'я МОЗ України»

Проведено збір даних по регіону за I півріччя 2017 року по формі звітності № 3 – ВІЛ/СНІД (квартальна) «Звіт про проведення консультування у зв'язку з тестуванням на ВІЛ-інфекцію».

У січні 2017 року спеціалістами відділення МіО був створений каскад профілактики і лікування ВІЛ-інфекції, який використовується для визначення прогалин по всій лінії тривалості роботи з ВІЛ-інфекцією. За допомогою цього інструменту можна оцінити прогрес у досягненні цілей стратегії ЮНЕЙДС 90-90-90, визначити проблемні місця у її реалізації.

В 1 півріччі 2017 року рішенням ОР з ТБ та ВІЛ затверджено оціночну чисельність ключових груп ризику (людей, які вживають ін'єкційні наркотики, особи секс бізнесу, чоловіки, які мають секс із чоловіками та людей, які живуть з ВІЛ в Харківській області в наступній кількості: ЛВІН – 10200 осіб по місту Харків і 15 300 осіб по Харківській області; ОСБ – 4 900 осіб і по місту Харків і по Харківській області; ЧСЧ – 9 200 осіб по місту Харків і 12 400 осіб по Харківській області, ЛЖВ – 4 800 осіб по Харківській області.

Тривала робота з підготовки та оновлення нормативних документів, які забезпечують діяльність системи моніторингу та оцінки й служби СНІДу в регіоні. Зокрема на засіданнях ОР з ТБ та ВІЛ був затверджений план роботи обласної ради з ТБ/ВІЛ на 2017 рік та оновлено склад робочої групи з моніторингу та оцінки. Затверджені основоположні для системи моніторингу та оцінки документи, а саме План посилення та забезпечення сталості єдиної системи моніторингу та оцінки ефективності виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області на 2017 рік, оновлено наказ КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом від 31 жовтня 2016 року № 74-а «Про створення постійнодіючої Комісії з питань перевірки забезпечення якості даних в системі моніторингу та оцінки заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу». Внесені зміни до пункту 9 «Програмні заходи із забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД» комплексної обласної програми «Здоров'я Слобожанщини» на 2017 – 2018 роки, затвердженої рішенням Харківської обласної ради від 23 лютого 2017 року № 375- VII, в червні 2017 року було затверджено розпорядження голови Харківської обласної державної адміністрації від 07.06.2017 №238 «Про затвердження Регіонального цільового соціального плану заходів із протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2017-2018 роки» та розпорядження голови Харківської обласної державної адміністрації від 07.06.2017 №237 «Про внесення зміни до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 13 липня 2012 року № 422», згідно якого змінено посадовий склад ОР з ТБ та ВІЛ. На сьогодні триває робота з розроблення регіональної Стратегії забезпечення сталої відповіді на епідемії туберкульозу, в тому числі хіміорезистентного, та ВІЛ-інфекції/СНІДу на період до 2020 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації.

На порталі Стратегічної інформації ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» працює та регулярно оновлюється сторінка відділення моніторингу та оцінки виконання програмних заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу - <http://hiv.phc.org.ua/centersMIO/#MiO:Kharkiv:8>. Зараз на цій веб-сторінці можна

побачити оперативну статистичну інформацію з ВІЛ-інфекції у текстовому та табличному форматі, знайти аналітичні матеріали, регіональні нормативно-правові акти з моніторингу та оцінки, ознайомитись з новинами в сфері ВІЛ-інфекції/СНІДу.

Також, ознайомитись з актуальною інформацією з питань ВІЛ-інфекції/СНІДу в регіоні можливо на сторінці КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом в соціальній мережі facebook - <https://www.facebook.com/Харківський-обласний-центр-профілактики-і-боротьби-зі-СНІДом-1641365212826146> та на сайті закладу - <http://www.aids.kharkov.ua/>.

Впроваджена робота інформаційної системи управління в сфері туберкульозу «e-TV Manager». Це дає змогу покращити взаємодію між КЗОЗ Обласним центром профілактики і боротьби зі СНІДом та протитуберкульозною службою, відслідковувати процес лікування пацієнтів з ко-інфекцією ВІЛ-інфекція/туберкульоз та проводити верифікацію статистичних даних.

З 2016 року впроваджено в практику аналог медичної інформаційної системи – електронний інструмент епідеміологічного та клінічного моніторингу STMA. Проведено навчання спеціалістів, за сприяння відділення МіО, сайтами АРТ отримано комп'ютерне обладнання, призначене для ведення електронного інструменту.

На сьогодні діє пілотний проект зі сталості функціонування електронного інструменту STMA в Харківському регіоні. Проводиться постійна робота по наповненню інструмента, верифікації даних та формування в ньому статистичних звітів (ф.1; ф.2, ф-56 та ф-57)

З метою верифікації отриманих статистичних даних, запроваджені щоквартальні поіменні звірки в результаті яких відбувається корегування даних, які не були подані протягом попереднього періоду, оновлюється інформація про лабораторні обстеження, діагнози, активну диспансерну групу. Для забезпечення уникнення помилок при постановці на облік ВІЛ-інфікованих осіб функціонує електронна база позитивних результатів при обстеженні на антитіла до ВІЛ. Проводиться порівняльний аналіз статистичних форм для виявлення помилок (форми №59 та №2, № 63 та №2). Запроваджена база даних ВІЛ-інфікованих осіб у форматі Excel, яка дозволяє складати статистичні звіти та забезпечувати контроль даних щодо ефективності лікування та якості диспансеризації, отриманих від лікарів-інфекціоністів. З метою забезпечення якості даних з ко-інфекції ТБ/ВІЛ впроваджена поіменна звірка між реєстром тубхворих та реєстром ВІЛ-інфікованих. Проводяться статистичні ревізії, оцінка повноти та якості заповнення облікової та звітної документації з питань епідмоніторингу.

З метою забезпечення якості даних за сприяння фахівців центру МіО в 1 півріччі 2017 року створена база вхідних сивороток (Excel) в лабораторії КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом. Це дозволяє вести облік сероепідмоніторингу з виключенням повторно обстежених осіб, ідентифікувати обстежених осіб, формувати звіт ф.1-т.1000 з різною дезагрегацією (по кодам СЕМ, віку, статі, районам області та ЗОЗ). Також, база дає змогу швидко знаходити результати аналізів за різними категоріями (дата забору, дата доставки, ЗОЗ, район ЗОЗ), відокремити позитивні та негативні результати.

З метою посилення регіональної відповіді на епідемію ВІЛ-інфекції/СНІДу та в рамках підготовки до написання нової Загальнодержавної цільової соціальної

програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2019-2023 роки, протягом квітня-вересня 2017 року ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я» спільно з КЗОЗ «Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом», за технічної підтримки Проекту МЕТІДА за фінансового сприяння Центрів контролю і профілактики захворювань США, проводить оцінку регіональних цільових соціальних програм з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу. Наразі триває написання фінального звіту, який буде опубліковано в спеціалізованих медичних виданнях, а з часом на сайті Центру СНІДу та на порталі Стратегічної інформації ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України».

На сьогодні в області триває процес підготовки до проведення інтегрованих біоповедінкових досліджень серед ключових груп населення (ЛВІН, ПКС, ЧСЧ), передбачених Загальнодержавною цільовою соціальною програмою протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014-2018 роки. Дослідження організує ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» спільно з МБФ «Альянс громадського здоров'я» та КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом.

Для підвищення та удосконалення рівня знань медпрацівників Харківської області з питань ВІЛ/СНІДу на базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом діє клінічна база кафедри дерматовенерології та ВІЛ-інфекції/СНІДу Харківської медичної академії післядипломної освіти, де проходять навчання лікарі різного фаху та середні медичні працівники. На цих заняттях обов'язково висвітлюються питання з добровільного консультування та тестування. Тематику ВІЛ-інфекції/СНІДу включено до питань іспиту при отриманні, підвищення кваліфікаційної категорії. За 1 півріччя 2017 року заняття пройшли приблизно 1750 слухачів з суміжних циклів та 102 курсанта з циклів тематичного удосконалення.

На базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом функціонує Харківський міжрегіональний тренінговий центр, який спеціалізується на підготовці широкого кола фахівців, які надаватимуть послуги пацієнтам з ВІЛ-інфекцією та туберкульозом за принципом інтегрованої медико-соціальної допомоги. За I півріччя 2017 року проведено 5 тренінгів за темами: "Консультування і тестування на ВІЛ", «Основи антиретровірусної терапії», «Організація ведення випадку ТБ-ВІЛ ко-інфекції в Україні». Пройшли навчання 115 осіб.

В Харківській області існує практика тижневого стажування медичних фахівців закладів охорони здоров'я з питань ВІЛ-інфекції/СНІДу на базі КЗОЗ Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом при виникненні виробничої потреби. За тиждень фахівець отримує інформацію з питань добровільного консультування та тестування, епідемічної ситуації та епідмоніторингу в регіоні, нормативно-правових актів в сфері ВІЛ-інфекції/СНІДу, заповнення облікової, звітної документації та інше.

Протягом 1 півріччя 2017 року тривала робота з удосконалення навичок та знань фахівців регіонального центру МіО.

2 та 3 лютого 2017 року за підтримки МБФ «Альянс громадського здоров'я» відбувся тренінг «Використання електронного інструменту STMA» для медичних фахівців КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом, центру МіО, сайтів АРТ-терапії та кабінетів «Довіра» Харківської області.

25 травня 2017 року прийнята участь в круглому столі на тему «Підвищення обізнаності та спроможності релігійних організацій в регіонах задля забезпечення

їх активної участі в регіональних програмах протидії епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні». Захід проходив на базі КЗОЗ Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом та об'єднав священників (християн, мусульман), лікарів та представників громадських організацій.

Фахівці центру пройшли навчання на тренінгах: «Регіональний тренінг з оцінки програм», «Використання Excel на шляху до забезпечення якості даних».

Основною проблемою регіональної системи моніторингу та оцінки ефективності виконання програмних заходів з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу в даний час є складний бюрократичний механізм затвердження розпорядчих документів (розпоряджень голови ОДА, доручень та ін.). Через відсутність прихильності місцевої влади до питань пов'язаних з ВІЛ-інфекцією/СНІДом та постійні кадрові й структурні зміни в ОДА не відбувається значущого вирішення питань, що пов'язані як з причинами, так і з наслідками епідемії. Є необхідність у навчанні та підвищенні поінформованості голів районних державних адміністрацій та начальників профільних департаментів обласної державної адміністрації з питань ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу, що буде мати позитивний вплив на роботу ОР з ТБ та ВІЛ, зміниться ставлення районних адміністрацій до районних координаційних рад, та буде сприяти вирішенню проблемних питань в регіоні відносно ВІЛ-інфекції/СНІДу.

Слабкий контроль Національною радою з протидії ВІЛ/СНІДу регіональної ради. Фактично за роботу обласної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (організація, проведення, складання протоколів, виконання рішень) відповідає РЦ МіО, який не має важелів впливу на діяльність обласної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу. Управління охорони здоров'я ОДА, якому підпорядковується РЦ МіО, не є тим потужним суб'єктом, який може скоординувати усі процеси, які проходять (або мають відбуватися) з протидії ВІЛ/СНІДу в регіоні, так як, знову ж таки, Управління охорони здоров'я ХОДА не має повноважень для керування цими процесами.

**Таблиця № 19. «Виконання орієнтовного плану
обстеження населення Харківської області
за 6 місяців 2017 року (всього)»**

№ п/п	Найменування районів	Населення	Підлягає 5%обстеж	Обстежено	% охоплення	
					від плану	Від насел.
1	Балаклійський	70089	3504	1850	52,8	2,6
2	Барвенківський	18745	937	379	40,4	2,0
3	Близнюківський	15997	800	371	46,4	2,3
4	Богодухівський	33124	1656	1350	81,5	4,1
5	Борівський	14357	718	187	26,0	1,3
6	Валківський	27437	1372	790	57,6	2,9
7	Великобурлуцький	19203	960	446	46,5	2,3
8	Вовчанський	39705	1985	616	31,0	1,6
9	Дворічанський	15023	751	939	125,0	6,3
10	Дергачівський	80780	4039	1610	39,9	2,0
11	Зачепилівський	13088	654	423	64,7	3,2
12	Зміївський	60957	3048	1659	54,4	2,7
13	Золочівський	25180	1259	941	74,7	3,7
14	Ізюмський	57829	2891	1345	46,5	2,3
15	Кегичівський	17373	869	519	59,7	3,0
16	Красноградський	37907	1895	1110	58,6	2,9
17	Краснокутський	23789	1189	1055	88,7	4,4
18	Куп'янський	69809	3490	2021	57,9	2,9
	Куп'янська ЦМЛ	48472	2424	1886	77,8	3,9
	КМЛ (Ковшарівка)	21337	1067	135	12,7	0,6
19	Лозівський	81469	4073	2182	53,6	2,7
	Лозівська ЦРЛ	24676	1234	658	53,3	2,7
	Лозівська ЦМЛ	56793	2840	1524	53,7	2,7
20	Нововодолазький	27771	1389	529	38,1	1,9
21	Первомайський	40099	2005	1918	95,7	4,8
22	Печенізький	8692	435	19	4,4	0,2
23	Сахновщинський	18087	904	765	84,6	4,2
24	Харківський	155569	7778	3479	44,7	2,2
25	Чугуївський	72635	3632	2728	75,1	3,8
26	Шевченківський	17347	867	215	24,8	1,2
27	Коломацький	5897	295	87	29,5	1,5
28	м.Люботин	20560	1028	695	67,6	3,4
	Райони області	1 088 518	54426	30 228	55,5	2,8
1	Шевченківський	204970	10249	13025	127,1	6,4
2	Київський	159578	7979	2184	27,4	1,4
3	Слобідський	126186	6309	1677	26,6	1,3
4	Холодногірський	69202	3460	1623	46,9	2,3
5	Московський	247665	12383	3304	26,7	1,3
6	Новобаварський	89161	4458	1249	28,0	1,4
7	Індустріальний	132809	6640	3298	49,7	2,5
8	Немишлянський	126028	6301	5488	87,1	4,4
9	Основ'янський	90600	3842	1423	37,0	1,6
	м.Харків	1426962	61622	35872	58,2	2,5
	Всього по області	2698839	116048	74573	64,3	2,8

**Таблиця № 20. «Виконання орієнтовного плану
обстеження населення Харківської області за 6 місяців 2017 року
без донорів (к.108) та вагітних (к. 109)»**

№ п/п	Найменування районів	Населення	Підлягає 5%обстеж	Обстежено	% охоплення	
					від плану	від насел.
1	Балаклійський	70089	3504	1543	44,0	2,2
2	Барвенківський	18745	937	301	32,1	1,6
3	Близнюківський	15997	800	300	37,5	1,9
4	Богодухівський	33124	1656	1019	61,5	3,1
5	Борівський	14357	718	133	18,5	0,9
6	Валківський	27437	1372	503	36,7	1,8
7	Великобурлуцький	19203	960	385	40,1	2,0
8	Вовчанський	39705	1985	464	23,4	1,2
9	Дворічанський	15023	751	898	119,6	6,0
10	Дергачівський	80780	4039	1220	30,2	1,5
11	Зачепилівський	13088	654	380	58,1	2,9
12	Зміївський	60957	3048	1029	33,8	1,7
13	Золочівський	25180	1259	859	68,2	3,4
14	Ізюмський	57829	2891	1115	38,6	1,9
15	Кегичівський	17373	869	448	51,6	2,6
16	Красноградський	37907	1895	719	37,9	1,9
17	Краснокутський	23789	1189	779	65,5	3,3
18	Куп'янський	69809	3490	1385	39,7	2,0
	Куп'янська ЦМЛ	48472	2424	1296	53,5	2,7
	КМЛ (Ковшарівка)	21337	1067	89	8,3	0,4
19	Лозівський	81469	4073	1286	31,6	1,6
	Лозівська ЦРЛ	24676	1234	211	17,1	0,9
	Лозівська ЦМЛ	56793	2840	1075	37,9	1,9
20	Нововодолазький	27771	1389	416	29,9	1,5
21	Первомайський	40099	2005	1459	72,8	3,6
22	Печенізький	8692	435	19	4,4	0,2
23	Сахновщинський	18087	904	692	76,5	3,8
24	Харківський	155569	7778	2839	36,5	1,8
25	Чугуївський	72635	3632	1866	51,4	2,6
26	Шевченківський	17347	867	156	18,0	0,9
27	Коломацький	5897	295	87	29,5	1,5
28	м.Люботин	20560	1028	615	59,8	3,0
	Райони області	1 088 518	54426	22 915	42,1	2,1
1	Шевченківський	204970	10249	1576	15,4	0,8
2	Київський	159578	7979	1356	17,0	0,8
3	Слобідський	126186	6309	1108	17,6	0,9
4	Холодногірський	69202	3460	1041	30,1	1,5
5	Московський	247665	12383	1889	15,3	0,8
6	Новобаварський	89161	4458	718	16,1	0,8
7	Індустріальний	132809	6640	1904	28,7	1,4
8	Немишлянський	126028	6301	4016	63,7	3,2
9	Основ'янський	76835	3842	930	24,2	1,2
	м.Харків	1232434	61622	17139	27,8	1,4
	Всього по області	2320952	116048	47981	41,3	2,1

**Таблиця № 21. «Питома вага обстежених осіб з груп ризику та осіб з клінічними показаннями за 6 місяців 2017 року
(% обстежених за кошти місцевого бюджету)»**

№ п/п	Район	102		104		105		Всього		113	
		абс	%	абс	%	абс	%	абс	%	абс	%
1	Балаклійський	5	0,3	61	4,0	19	1,2	85	5,5	268	17,4
2	Барвенківський	0	0,0	18	6,0	7	2,3	25	8,3	18	6,0
3	Близнюківський	2	0,7	18	6,0	1	0,3	21	7,0	128	42,7
4	Богодухівський	8	0,8	22	2,2	18	1,8	48	4,7	126	12,4
5	Борівський	0	0,0	1	0,8	0	0,0	1	0,8	9	6,8
6	Валківський	2	0,4	29	5,8	13	2,6	44	8,7	40	8,0
7	Великобурлуцький	1	0,3	4	1,0	22	5,7	27	7,0	71	18,4
8	Вовчанський	2	0,4	18	3,9	20	4,3	40	8,6	166	35,8
9	Дворічанський	0	0,0	10	1,1	12	1,3	22	2,4	43	4,8
10	Дергачівський	9	0,7	186	15,2	63	5,2	258	21,1	310	25,4
11	Зачепилівський	4	1,1	7	1,8	0	0,0	11	2,9	1	0,3
12	Зміївський	3	0,3	54	5,2	26	2,5	83	8,1	506	49,2
13	Золочівський	0	0,0	5	0,6	50	5,8	55	6,4	327	38,1
14	Ізюмський	6	0,5	89	8,0	61	5,5	156	14,0	178	16,0
15	Кегичівський	0	0,0	11	2,5	8	1,8	19	4,2	293	65,4
16	Красноградський	0	0,0	14	1,9	4	0,6	18	2,5	82	11,4
17	Краснокутський	1	0,1	16	2,1	57	7,3	74	9,5	49	6,3
18	Куп'янський	27	1,9	21	1,5	106	7,7	154	11,1	584	42,2
19	Лозівський	2	0,2	98	7,6	12	0,9	112	8,7	116	9,02
20	Н.Водолазький	14	3,4	35	8,4	8	1,9	57	13,7	37	8,9
21	Первомайський	2	0,1	1	0,1	0	0,0	3	0,2	302	20,7
22	Печенізький	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6	31,6
23	Сахновщинський	2	0,3	19	2,7	33	4,8	54	7,8	52	7,5
24	Харківський	1	0,0	67	2,4	8	0,3	76	2,7	31	1,1
25	Чугуївський	15	0,8	43	2,3	4	0,2	62	3,3	552	29,6
26	Шевченківський	0	0,0	3	1,9	3	1,9	6	3,8	26	16,7
27	Коломацький	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
28	м. Люботин	3	0,5	13	2,1	25	4,1	41	6,7	31	5,0
	РАЙОНИ ОБЛАСТІ	109	0,5	863	3,8	580	2,5	1552	6,8	4352	19,0
1	Шевченківський	108	6,9	82	5,2	17	1,1	207	13,1	530	33,6
2	Київський	0	0,0	361	26,6	15	1,1	376	27,7	206	15,2
3	Слобідський	8	0,7	159	14,4	43	3,9	210	19,0	521	47,0
4	Холодногірський	0	0,0	119	11,4	16	1,5	135	13,0	23	2,2
5	Московський	6	0,3	503	26,6	120	6,4	629	33,3	321	17,0
6	Новобаварський	2	0,3	87	12,1	9	1,3	98	13,6	20	2,8
7	Індустріальний	4	0,2	174	9,1	10	0,5	188	9,9	543	28,5
8	Немишлянський	93	2,3	125	3,1	9	0,2	227	5,7	946	23,6
9	Основ'янський	0	0,0	19	2,0	0	0,0	19	2,0	16	1,7
	м. ХАРКІВ	221	1,3	1629	9,5	239	1,4	2089	12,2	3126	18,2
	Деп. викон. покар.		0,0		0,0		0,0	0	0,0		0,0
	Південна залізниця		0,0	17	3,9		0,0	17	3,9	10	2,3
	УВС		0,0	2	1,5		0,0	2	1,5	25	18,7
	Мін. оборони		0,0		0,0		0,0	0	0,0	2500	34,4
	Відомства всього	0	0,0	19	0,2	0	0,0	19	0,2	2535	32,0
	ОБЛАСТЬ всього	330	0,7	2511	5,2	819	1,7	3660	7,6	10013	20,9

**Таблиця № 22. «Захворюваність на ВІЛ-інфекцію по районах області
за 6 місяців 2017 р.» (в порівнянні з аналогічним періодом 2016 р.)**

№ п/п	Назва району	6 місяців 2016 р.		6 місяців 2017 р.	
		ВІЛ-нос. абс.ч.	Інтенсивний показник	ВІЛ-нос. абс.ч.	Інтенсивний показник
1	Балаклійський	21	25,4	18	21,9
2	Барвенківський	3	13,2	2	9,0
3	Близнюківський	4	20,7	1	5,2
4	Богодухівський	4	10,1	1	2,6
5	Борівський	4	23,3	1	5,9
6	Валківський	1	3,1	5	15,6
7	Великобурлуцький	2	8,8	1	4,4
8	Вовчанський			4	8,6
9	Дворічанський	2	11,1	4	22,5
10	Дергачівський	12	12,6	7	7,4
11	Зачепилівський	1	6,4		
12	Зміївський	2	2,8	11	15,4
13	Золочівський	4	15,0	2	7,6
14	Ізюмський	5	7,4	5	7,5
15	Кегичівський	2	9,4	1	4,8
16	Красноградський			4	9,0
17	Краснокутський	1	3,5	1	3,6
18	Куп'янський	13	15,8	17	20,9
	в т.ч. Куп'янська ЦМЛ	7	12,3	17	30,1
	в т.ч. Ковшарівка	6	23,8		
19	Лозівський	15	15,5	20	20,9
	Лозівська ЦРЛ	7	23,7	9	30,8
	Лозівська ЦМЛ	8	12,0	11	16,6
20	Н.Водолазький	3	9,0	4	12,1
21	Первомайський	4	8,5	10	21,3
22	Печенізький	1	9,8	1	10,0
23	Сахновщинський				
24	Харківський	17	9,4	20	11,0
25	Чугуївський	10	12,5	4	5,0
26	Шевченківський			1	4,9
27	Коломацький	2	27,8	1	14,1
28	м.Люботин	1	4,1		
РАЙОНИ ОБЛАСТІ		134	10,5	146	11,5
1	Шевченківський (Держ.)	4	1,7	12	5,1
2	Київський	13	7,1	9	4,9
3	Слобідський (Комінтерн.)	17	11,8	17	11,8
4	Холодногірський (Ленінськ.)	13	15,5	15	18,1
5	Московський	23	7,7	27	9,1
6	Новобаварський (Жовтн.)	6	5,8	11	10,6
7	Індустріальний (Орджонік.)	29	18,7	16	10,4
8	Немишлянський (Фрунзен.)	15	10,7	27	19,4
9	Основ'янський (Червонозав.)	11	12,1	8	8,8
м.ХАРКІВ		131	9,2	142	10,0
	УВС	1			
	Департам.викон.покарань	33		28	
	Південна залізниця	1		1	
	Мін. Оборони				
Всього по відомствах		35	0,0	29	0,0
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ		300	11,1	317	11,8

Таблиця № 23. «Розподіл офіційно зареєстрованих ВІЛ-інфікованих по коду виявлення»

	Код	6 міс.2016 рік		6 міс.2017 рік	
		абс.	%	абс.	%
Усього	000	300	100	317	100
у тому числі: громадяни України, усього	100	300	100	314	100
з них: особи, які мали статеві контакти з ВІЛ-інфікованими	101	18	6,0	25	7,9
споживачі наркотичних речовин ін'єкційним шляхом	102	83	27,7	16	5,0
особи, які мали гомосексуальні контакти з ВІЛ-інфікованими	103	14	4,7	1	0,3
Особи, у яких виявлені хвороби, що передаються статевим шляхом	104	7	2,3	10	3,2
особи, які мають численні незахищені сексуальні контакти	105	1	0,3	2	0,6
Призовники	106	2	0,7	5	1,5
Особи з інших груп ризику щодо інфікування ВІЛ, обстежені за епідеміологічними показаннями	107	0	0,0	2	0,6
донори, усього	108	5	1,7	11	3,5
вагітні, усього	109	23	7,7	28	8,9
діти, народжені ВІЛ-інфікованими жінками, обстежені первинно у пологовому будинку	110	42	14,0	40	12,7
Діти, народжені ВІЛ-інфікованими жінками, обстежені з метою остаточного встановлення діагнозу ВІЛ-інфекції у віці 18 міс. і старші	111	0	0,0	1	0,3
особи, які перебувають в місцях позбавлення волі	112	0	0,0	28	8,7
особи, обстежені за клінічними показаннями, усього	113	64	21,3	89	28,2
особи, обстежені анонімно	114	0	0		
особи, які мають ризик інфікування ВІЛ внаслідок медичних маніпуляцій за епідеміологічними показаннями, усього	115	0	0		
особи, обстежені за власною ініціативою	116	41	13,7	56	17,6
Померлі особи	119	0	0,0		
іноземні громадяни	200	0	0,0	3	1,0

**Таблиця № 24. «Захворюваність на СНІД по районах області
за 6 місяців 2017 р.» (в порівнянні з аналогічним періодом 2016 р.)**

№ п/п	Назва району	6 місяців 2016 р.		6 місяців 2017 р.	
		СНІД абс.ч.	Інтенсивний показник	СНІД абс.ч.	Інтенсивний показник
1	Балаклійський	10	12,1	4	4,9
2	Барвенківський	4	17,6	2	9,0
3	Близнюківський	2	10,3	1	5,2
4	Богодухівський	2	5,1		
5	Борівський	1	5,8		
6	Валківський	1	3,1	1	3,1
7	Великобурлуцький				
8	Вовчанський			1	2,1
9	Дворічанський	1	5,6		
10	Дергачівський	5	5,3	3	3,2
11	Зачепилівський				
12	Зміївський	2	2,8	5	7,0
13	Золочівський	3	11,3		
14	Ізюмський	2	2,9	1	1,5
15	Кегичівський	2	9,4	1	4,8
16	Красноградський	5	11,1	7	15,7
17	Краснокутський			1	3,6
18	Куп'янський	3	3,6	8	9,8
	в т.ч. Куп'янська ЦМЛ	1	1,8	7	12,4
	в т.ч. Ковшарівка	2	7,9	1	4,0
19	Лозівський	13	13,5	7	7,3
	в т.ч. Лозівська ЦРЛ	7	23,7	5	17,1
	в т.ч. Лозівська ЦМЛ	6	9,0	2	3,0
20	Н.Водолазький	2	6,0	2	6,0
21	Первомайський	5	10,6	5	10,6
22	Печенізький	1	9,8	1	10,0
23	Сахновщинський			1	4,6
24	Харківський	4	2,2	9	5,0
25	Чугуївський	2	2,5	1	1,3
26	Шевченківський			1	4,9
27	Коломацький				
28	м.Люботин	1	4,1		
РАЙОНИ ОБЛАСТІ		71	5,6	62	4,9
1	Шевченківський (Держ.)	2	0,9	1	0,4
2	Київський	8	4,4	6	3,3
3	Слобідський (Комінтерн.)	5	3,5	5	3,5
4	Холодногірський (Ленінськ.)	8	9,6	3	3,6
5	Московський	17	5,7	7	2,4
6	Новобаварський (Жовтн.)	2	1,9	1	1,0
7	Індустріальний (Орджонік.)	10	6,4	8	5,2
8	Немишлянський (Фрунзен.)	9	6,4	9	6,5
9	Основ'янський (Червонозав.)	5	5,5	3	3,3
м.ХАРКІВ		66	4,6	43	3,0
	УВС	1			
	Департам.викон.покарань	22		10	
	Південна залізниця				
	Мін. Оборони				
Всього по відомствах		23	0,0	10	0,0
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ		160	5,9	115	4,3

**Таблиця № 25. «Смертність від СНІД по районах області
за 6 місяців 2017 р.» (в порівнянні з аналогічним періодом 2016 р.)**

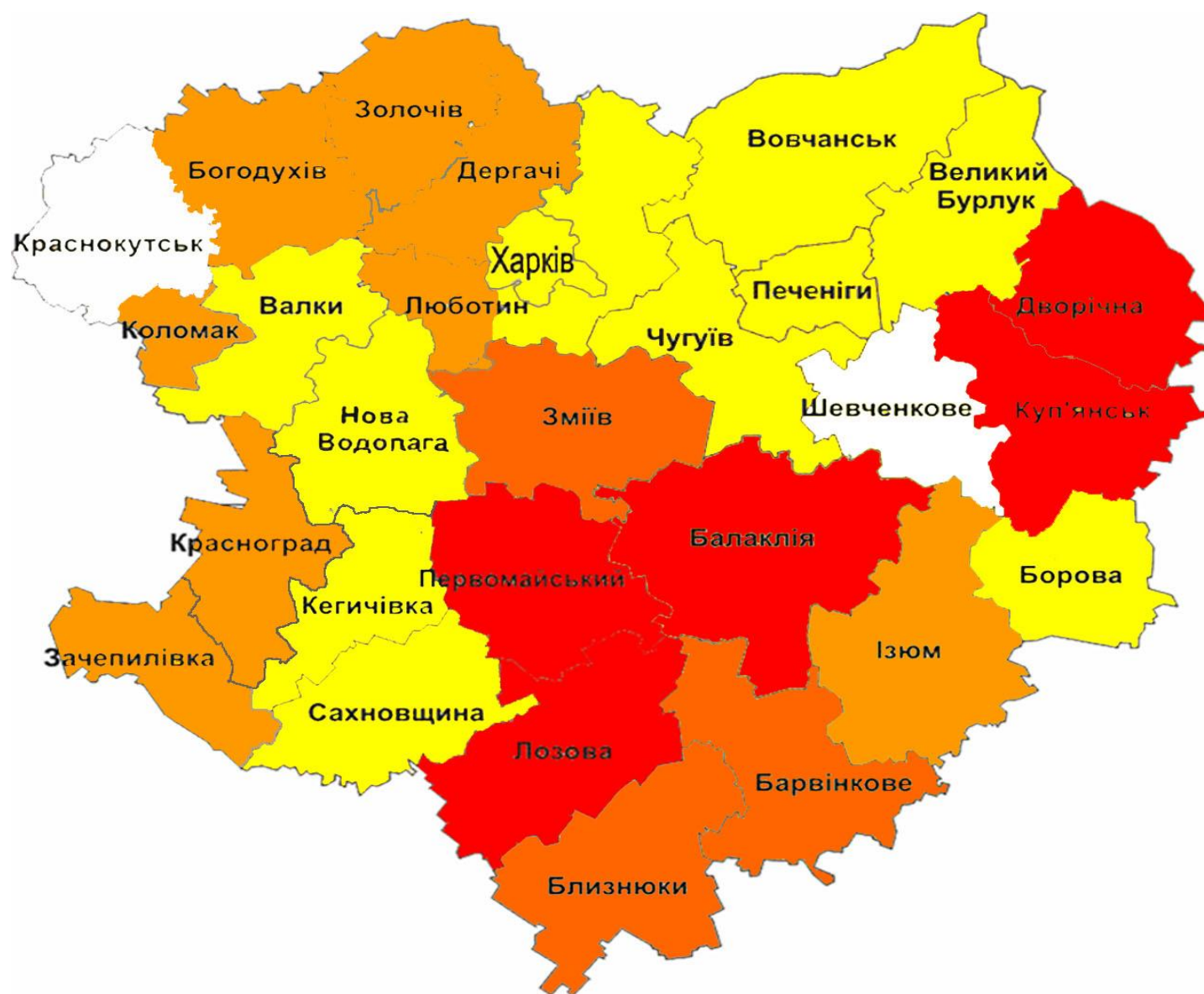
Назва району	6 місяців 2016 р.				6 місяців 2017р.			
	Померло всього		в т.ч. від СНІДу		Померло всього		в т.ч. від СНІДу	
	Абс.	Інт. пок.	Абс.	Інт. пок.	Абс.	Інт. пок.	Абс.	Інт. пок.
Балаклійський	4	4,8	3	3,6	2	2,4	1	1,2
Барвенківський	2	8,8	1	4,4				
Близнюківський								
Богодухівський								
Борівський								
Валківський								
Великобурлуцький								
Вовчанський					1	2,1	1	2,1
Дворічанський								
Дергачівський	1	1,1	1	1,1	3	3,2	2	2,1
Зачепилівський								
Зміївський					6	8,4	5	7,0
Золочівський					1	3,8		
Ізюмський	3	4,4	3	4,4				
Кегичівський					2	9,5	1	4,8
Красноградський	1	2,2			1	2,2	1	2,2
Краснокутський								
Куп'янський	4	4,9	1	1,2	6	7,4	5	6,1
в т.ч. Куп'янська ЦМЛ	2	3,5	1	1,8	6	10,6	5	8,8
в т.ч. Ковшарівка	2	7,9						
Лозівський	3	3,1	2	2,1	2	2,1	1	1,0
Лозівська ЦРЛ	1	3,4	1	3,4	2	6,8	1	3,4
Лозівська ЦМЛ	2	3,0	1	1,5				
Н.Водолазький								
Первомайський	1	2,1			3	6,4	2	4,3
Печенізький								
Сахновщинський								
Харківський					2	1,1	2	1,1
Чугуївський					1	1,3	1	1,3
Шевченківський								
Коломацький	1	13,9						
м.Люботин								
РАЙОНИ ОБЛАСТІ	20	1,6	11	0,9	30	2,4	22	1,7
Шевченківський (Дзерж.)	1	0,4	1	0,4	1	0,4	1	0,4
Київський	5	2,7	3	1,6	4	2,2	2	1,1
Слобідський (Комінтерн.)	1	0,7	1	0,7	3	2,1	2	1,4
Холодногірський (Ленінськ.)	1	1,2	1	1,2	3	3,6	3	3,6
Московський	5	1,7	3	1,0	5	1,7	4	1,3
Новобаварський (Жовтн.)								
Індустріальний (Орджонік.)	4	2,6	2	1,3	7	4,5	5	3,2
Немишлянський (Фрунзен.)	2	1,4	2	1,4	4	2,9	2	1,4
Основ'янський (Червонозав.)					3	3,3	2	2,2
м.ХАРКІВ	19	1,3	13	0,9	30	2,1	21	1,5
УВС								
Деп.викон.покарань	1		1		1		1	
Південна залізниця								
Мін. Оборони								
Всього по відомствах	1		1		1	0,0	1	0,0
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ	40	1,5	25	0,9	61	2,3	44	1,63

Таблиця № 26 «Основні показники ВІЛ/СНІД станом на 01.07.2017р.»

Район	6 міс. 2016р.				6 міс. 2017р.				з 1987 по 01.07.2017р.				Перебуває на “Д ” обліку на 01.07.2017р.			
	ВІЛ – інфекція		СНІД		ВІЛ - інфекція		СНІД		ВІЛ - інфекція		в т.ч. СНІД		ВІЛ - інфекція		в т.ч. СНІД	
	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.
Балаклійський	21	25,4	10	12,1	18	21,9	4	4,9	465	566,4	88	107,2	283	344,7	50	60,9
Барвенківський	3	13,2	4	17,6	2	9,0	2	9,0	71	319,5	17	76,5	38	171,0	10	45,0
Близнюківський	4	20,7	2	10,3	1	5,2	1	5,2	90	471,8	27	141,5	38	199,2	12	62,9
Богодухівський	4	10,1	2	5,1	1	2,6			60	153,5	10	25,6	42	107,4	4	10,2
Борівський	4	23,3		5,8	1	5,9			26	153,3	2	11,8	12	70,7	1	5,9
Валківський	1	3,1	1	3,1	5	15,6	1	3,1	43	134,0	10	31,2	32	99,8	6	18,7
Великобурлуцьк	2	8,8			1	4,4			33	145,8	12	53,0	21	92,8	6	26,5
Вовчанський					4	8,6	1	2,1	84	180,4	27	58,0	41	88,0	8	17,2
Дворічанський	2	11,1	1	5,6	4	22,5			79	445,1	23	129,6	38	214,1	6	33,8
Дергачівський	12	12,6	5	5,3	7	7,4	3	3,2	147	155,0	42	44,3	100	105,4	22	23,2
Зачепилівський	1	6,4							48	309,8	10	64,5	17	109,7	4	25,8
Зміївський	2	2,8	2	2,8	11	15,4	5	7,0	195	272,9	61	85,4	115	161,0	23	32,2
Золочівський	4	15,0	3	11,3	2	7,6			41	155,9	11	41,8	31	117,9	9	34,2
Ізюмський	5	7,4	2	2,9	5	7,5	1	1,5	137	204,3	32	47,7	88	131,2	13	19,4
Кегичівський	2	9,4	2	9,4	1	4,8	1	4,8	24	114,2	13	61,9	14	66,6	7	33,3
Красноградськ			5	11,1	4	9,0	7	15,7	115	258,0	39	87,5	68	152,5	21	47,1
Краснокутський	1	3,5			1	3,6	1	3,6	31	110,3	9	32,0	14	49,8	6	21,3
Куп'янський	13	15,8	3	3,6	17	20,9	8	9,8	263	323,0	81	99,5	181	222,3	50	61,4
Лозівський	15	15,5	13	13,5	20	20,9	7	7,3	787	822,8	240	250,9	312	326,2	79	82,6
Нововодолазьк	3	9,0	2	6,0	4	12,1	2	6,0	64	193,1	17	51,3	37	111,6	8	24,1
Первомайський	4	8,5	5	10,6	10	21,3	5	10,6	276	587,8	54	115,0	127	270,5	23	49,0
Печенізький	1	9,8			1	10,0	1	10,0	20	199,1	5	49,8	11	109,5	2	19,9
Сахновщинськ							1	4,6	30	139,2	5	23,2	15	69,6	2	9,3
Харківський	17	9,4	4	2,2	20	11,0	9	5,0	293	161,5	69	38,0	183 + 1ин	100,9	41	22,6
Чугувський	10	12,5	2	2,5	4	5,0	1	1,3	117	147,1	23	28,9	61 + 1ин	76,7	12	15,1
Шевченківський					1	4,9	1	4,9	22	107,3	3	14,6	10	48,8	1	4,9
Коломацький	2	27,8			1	14,1			15	212,0	6	84,8	10	141,3	1	14,1
М.Люботин	1	4,1	1	4,1					63	260,0	17	70,2	34	140,3	8	33,0
Всього по районах	134	10,5	71	5,6	146	11,5	62	4,9	3639	286,8	953	75,1	1973+2ин	155,5	435	34,3

Райони	6 міс. 2016р.				6 міс. 2017р.				З 1987 по 01.07.2017р.				Перебуває на “Д” обліку на 01.07.2017р.			
	ВІЛ - інфекція		СНІД		ВІЛ – інфекція		СНІД		ВІЛ - інфекція		в т.ч. СНІД		ВІЛ - інфекція		В т.ч. СНІД	
	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.	Абс.	Інт.пок.
Шевченківський (Держинський)	4	1,7	2	0,9	12	5,1	1	0,4	294	126,1	58	24,9	134 +2ин	57,5	27	11,6
Київський	13	7,1	8	4,4	9	84,9	6	5,8	310	169,5	67	36,6	164	89,7	34	18,6
Слобідський (Комінтернівськ)	17	11,8	5	3,5	17	11,8	5	2,7	247	172,1	59	41,1	163	113,5	39	27,2
Холодногірський (Ленінський)	13	15,5	8	9,6	15	18,1	3	2,1	214	258,2	50	60,3	153	184,6	35	42,2
Московський	23	7,7	17	5,7	27	9,1	7	8,4	599	201,8	153	51,6	365 + 1ин.	123,0	84 + 1ин.	28,3
Новобаварський (Жовтневий)	6	5,8	2	1,9	11	10,6	1	0,3	195	188,6	53	51,3	109	105,4	30	29,0
Індустріальний (Орджонікідзев.)	29	18,7	10	6,4	16	10,4	8	5,2	362	234,7	84	54,5	238	154,3	51	33,1
Немишлянський (Фрунзенський)	15	10,7	9	6,4	27	19,4	9	6,5	257	184,2	74	53,1	183	131,2	47	33,7
Оснoв’янський (Червонозавод.)	11	12,1	5	5,5	8	8,8	3	3,3	212	234,0	58	64,0	121 + 1ин	133,6	21	23,2
м.Харків	131	9,2	66	4,6	142	10,0	43	3,0	2690	188,5	656	46,0	1 630+ 14ин.	114,2	368 + 1ин.	25,8
УВС	1		1						1		1		1		1	
Південна залізниця	1				1				33		9		6			
Мін.оборони									12		-		1			
ДВП	33		22		28		10		2481		606		258		75	
Всього по відомствам	35		23		29		10		2527		616		266		76	
Всього по області	300	11,1	160	5,9	317	11,8	115	4,3	8 800 +56ин. =8 856	328,5	2 219 + 6ин. =2225	82,2	3 869 + 16ин.= 3 885	143,5	879+ 1ин.= 880.	32,6

Поширеність ВІЛ-інфекції на території Харківської області

Шевченківський	43,9
Краснокутський	46,3
Сахновщинський	64,9
Борівський	70,7
Кегичівський	71,4
Чугуївський	79,2
Вовчанський	79,4
Валківський	87,3
Великобурлуцький	88,4
Харківський	95,4
Нововодолазький	96,5
Печенізький	99,6
Довжанський	103,3
Зачепилівський	109,7
Богодухівський	110
Золочівський	121,7
Ізюмський	126,8
Коломацький	127,2
М.Льботин	140,3
Красноградський	145,8
Зміївський	155,4
Барвенківський	175,5
Близнюківський	194
Куп'янський	210
Довжанський	219,7
Первомайський	257,7
Лозівський	314,7
Балаклійський	328,9